

Slniečko

7

ROČNÍK 46

MAREC 1992

5 KčS

Medzi Oravou a Liptovom, tam, kde sa končí hrebeň Tatier, stojí Biela skala a stáročia ukrýva tajomstvo nešťastnej dievčiny.

Vraj sa to stalo dávno, veľmi dávno, v časoch, keď do našej krajiny vtrhli Tatári. Pálili, pustošili, drancovali a zabíjali. Kto stihol, ušiel pred nimi do hôr, aby si zachránil aspoň holý život. Aj pod Bielu skalou zabúdili takí utečenci a našli tam takú veľkú jaskyňu, ktorá prichýlila celú dedinu.

Medzi utečeneami bola aj jedna prekrásna dievčina. Aká bola pekná, taká bola dobrá. Ku každému mala vľúdne slovo a komu mohla, tomu pomohla. Nikto nevedel, odkiaľ prišla, nikto nevedel, ako sa volá. Hovorili jej Biela panna - veď naozaj bola biela ako prvý sneh.

Raz pricválal pod Bielu skalou huf jazdcov. Chlapi to boli územčistí, ošlahaní vetrom, so šikmými očami a krivými šablami za pásom - Tatári. Ich veliteľ zatúžil po Bielej panne, lebo o jej kráse sa doniesol chýr až do tatárskeho tábora. Prikázal svojim bojovníkom hľadať vchod do jaskyne. Bojovníci hľadali celý deň, ale jaskyňa akoby bola začarovaná. Iba o tri dni našli na vrchole Bielej skaly na otvor, z ktorého unikal dym.

Zavolali veliteľa. Ten si kľakol k malej diere, tak-tak pre jedného človeka, a kričal:

„Počuješ ma, Biela panna?“

Ticho. Nijaká odpoveď. Ale čierny Tatár sa nevzdával, volal ďalej:

„Prichádzam od tvojho milého! Pozdravuje ťa a prosí, aby si v mojom sprievode prišla do jeho tábora!“

Ani teraz nedostal tatársky veliteľ odpoveď. Preto rozkázal najodvážnejšiemu bojovníkovi, aby zostúpil do jaskyne a hľa-

Biela skala

prezradil, že dolu v jaskyni sú naozaj poschovávaní ľudia.

„Biela panna, never môjmu veliteľovi! Never, že ho posielajú tvoj milý - zabil ho vlastnou rukou! Never, že ťa ľúbi - odveď ťa do ďalekej krajiny a do smrti ťa tam bude držať ako otrokyňu! Never mu, čo ako by sa ti podlizoval!“

Potom sa bojovník vyšplhal nahor a povedal veliteľovi:

„Diera je tmavá a hlboká, nedá sa ňou zostúpiť do jaskyne. Volal som, ale nikto mi neodpovedal. Možno tam nikoho niet.“

Tatársky veliteľ sa však nedal odradiť. Naisto vedel, že Biela panna je ukrytá tu, pod Bielu skalou. Rozhodol sa, že počká, kým ju hlad neprinúti vyjsť. Ráno i večer prichádzal k otvoru a kričal:

„Biela panna! Stále ťa čakám! A tvoj milý poslal už troch poslov, aby vyzvedeli, čo je s tebou... Odchádza do boja a rád by sa s tebou rozlúčil!“

Prešlo trinásť dní, kým na jeho volanie odpovedal hlas:

„Darmo voláš Bielu pannu, je mŕtva! Radšej sa pobrala za svojim milým, ako by mala žiť s jeho vrahom!“

Keď to tatársky veliteľ počul, zavyl ako vlk. Potom tri dni behal okolo Bielej skaly ako pomätený a vyvolával Bielu pannu. Hoci ju nikdy nevidel, tak sa do nej zaľúbil, že nemohol uveriť jej smrti.

Netrvalo dlho a tatárska horda odtiahla. Stratil sa aj ich pomätený veliteľ. Niektorí vravia, že sa dolámal na útesoch Bielej skaly, iní, že sa premenil na barana a dodnes stráži jaskyňu - stále verí, že raz odtiaľ vyjde Biela panna a stane sa jeho ženou.

Ktovie... Biela skala mlčí a starostlivo ukrýva svoje tajomstvo.

dal ukrytú dievčinu. Bojovník bez slova poslušne, hoci už roky nosil v srdci túžbu pomstiť sa veliteľovi za to, že mu kedysi v širšej tatárskej stepi zahubil milú.

Po povrazovom rebríku začal zostupovať. Ale nedostal sa až na dno, rebrík bol krátky.

Zavolal:

„Biela panna, počuješ ma?“

Nikto sa neozval, iba štrkot kameňov

MAREC

ŠTEFAN MORAVČÍK

Už rozkvitla stará vrba,
odrežem si prút,
urobím si píšťalôčku,
krúť sa, malá, krúť!
Krúť sa každý, tralala,
kto ma počuješ,
Dunčo, sliepka ospalá,
koza, kohút, jež...

Už rozkvitla stará vrba,
už tancuje pod ňou hrba
tanečníkov z môjho SLUK-u.
Skáču mačky, skáču myši,
hopsarasa, do popuku!
Nadarmo tých jašov tíši
brav guľatý ako sud:
„Majte rozum! Čo ste šiši?
Vezmem na vás prút!“

Už rozkvitla stará vrba,
odrež si z nej prút
a urob si píšťalôčku,
krúť sa s nami, krúť!

MOJA NAJOBLÚBENEJŠIA KNIHA...

Keď som mala deväť rokov, dostala sa mi do rúk knižka Kristy Bendovej Opice z našej police. Bola veľmi smiešna, teda plná humoru, a to sa mi na nej páčilo najväčšmi. Čítavala som

ju aj mojej mladšej sestre Eve a dlho sme ju mali na policičke na prvom mieste. Keď som potom, už ako veľká, začala v televízii pripravovať relácie „Poďte s nami...“, mala som tajný plán, že raz aj s kamerou Kristu Bendovú navštívim. Aj sme sa dohodli, teta Krista mi prezradila, že všetky tie opice má doma, môže ich priniesť v rámci výletu aj do štúdia. Žiaľ, jej návštevu sa už nepodarilo uskutočniť, teta Krista Bendová už nie je medzi nami.

A preto, deti, ak vám niekedy bude smutno, prečítajte si Opice z našej police, isto vás rozosmejú tak ako mňa. A predstavte si pri tom policu tety Kristy, plnú všakových opíc. Do niektorých by stačilo len dať baterky a ozval by sa rachot, chichot, škripot. Presne tak ako v knižke.

PATRÍCIA JARIABKOVÁ

KRISTA BENDOVÁ Frickovo veľké dobrodružstvo

Neviem, ako kde, ale v našej rodine sú všetky dievčence baby. Možno preto, že nemáme žiadnu sestričku, len samých troch bračiekov.

„Neblaznejte,“ vravieva mama chlapcom. „Dievčence nemôžu za to, že sú dievčence. Aby mohli byť na svete ľudia,

musia byť aj dievčence. Pani učiteľka na príklad a ja...“

„Vy ste ženy, preto nie ste baby. Učiteľky a mamy nie sú baby, lebo sú ženy, ale dievčence sú baby.“

„Neblaznejte,“ prosí mama ďalej, „veď v našom štáte máme aj poslankyne...“

„Poslankyne sú ženy, preto nie sú baby...“

A tak to ide stále dookola. Ani spievať chlapci nechcú, ani tancovať, ani červený sveter si neoblečú, lebo to sú všetko babské záležitosti.

A preto, že sú na svete baby, skoro zahynul Fricko.

Prišla k nám na návštevu teta Marienka a priviedla so sebou prváčku Elenku. Aby sa pohrala s prvákom Jožkom. Elenka je malé dievčatko s dvoma vrkôčikmi. Na každom z nich má takú veselú sponku – pánbožkovu kravičku.

„Vidíš, Elenka, to je Jožko. Ukáže ti krásnu opičku.“

V tej chvíli sa ozval rev, tri postavy prefrkli predsieňou do detskej izby a bolo počuť Samkov hromový a výstražný pokrik:

„Varúúúj, baba prišla!!!“

Všetky tri postavy sa hodili pod Ferkovu posteľ a bytom len tak hrmelo trojhlasné:

„Baba prišla, fúúúj! Baba prišla, fúúúj!!!“

A do toho podchvíľou prenikavo zakvíkal Frickov tenký hlások:

„Baba pjišja, ťfúúúj! Ťfúúúj!“

Vypukol naozajstný zmätok.

Elenka hlasno nariekala, teta Marienka ju tíšila, pod posteľou to revalo a mama sa milo prihovárala návšteve:

„To je milé, že ste prišli...“

A do izby kričala:

„Practe sa von, diabli!“

Potom sa pomyšlila, do izby kričala „to je milé, to je milé,“ a tete Marienke kričala ešte hlasnejšie „practe sa von, diabli!“

Tak to šlo asi pol hodiny. Potom usadila mama tetu a Elenku do druhej izby. Rev pod posteľou stíchol a mama zvolala:

„Ukážte Elenke opičku Fricka!“

Pod posteľou bolo hrobové ticho.

„Počuli ste? Okamžite nech je tu Fricko!“

Pod posteľou sa začala mrvenica a ktosi zúfalo zaúpel:

„Aúúú, kľačíš mi na uchu!“

„Samko!“ zvolala mama ešte hlasnejšie. „Okamžite prines Fricka!“

To už bol rozkaz „na meno“, nedalo sa nič robiť. Samko chmatol opičku za no-

hy, troma skokmi preletel predsieň, odchyľil dvere do susednej izby a prudkým pohybom hodil Fricka do neznáma.

Mama vykričala, teta Marienka zjajkla, Elenka zapišťala. Potom bolo ticho a odrazu chlapci počuli Elenkin tenučký hlások:

„Teta, a neutopí sa tá opička v tom akváriu?“

Samo pozrel na Fera, Fero na Joža, Jožo na Sama:

„Fricko sa topí!!!“

Tri páry nôh zdupotali, tri rakety vtrielili do izby, tri hlavy sa v sekunde sklonili nad akváriom, tri ruky sa až po plecia ponorili do vody:

„Mám ho!“

„Držím ho!“

„Tu je!“

Fricko, obtočený vodnými rastlinami, sa pomaly vynoril nad hladinu. Vtom zaznel Samkov zúfálny výkrik.

„Márnosť, ja mám asi v rukáve rybu, vyťahnite mi ju!“

Všetci púšťajú Fricka nazad do akvária a zachraňujú zo Samkovho rukáva drahocennú neónku.

„Aj gubku tu máš ešte. Samčeka!“ fučí Ferko a pomaličky, opatrne púšťa aj druhú ryбку do vody.

„Kde je Fricko?“ spamätal sa z rybacej záchranej služby jeden z majiteľov opičiaka.

A znova tri ruky až po plecia do akvária.

Tentoraz Fricko vychádza bez rastlín a Samkov rukáv bez rýb.

„V poriadku! Uf!“ odfúkne si Samo.

„V poriadku?“ pýta sa hrozivo mama, ktorá doteraz sedela ako primrazená vo foteli. „Takýto nervák! Veď som od rozčúlenia úplne stratila hlas!“

Jožko zdvihol skormútené oči na mamu a postískal mokrého Fricka v rukách. Na koberci sa pomaly, ale isto rozširovala mláčka.

„Aj Fricko mal nervák,“ povedal Jožko trochu traslavo, „ani on už nekvičí, pozri, celkom načisto stratil hlas...“

Teta Marienka sa zasmieje, ale pri pohľade na mamu sa prestane smiať a dostane strašne dlhý kašeľ. Keď dokašeľ, povie:

„Tak my už vari radšej pôjdeme...“

Keď sa za návštevou zavrú dvere, mama nespomenie ani slovom tragickú udalosť. Vlastne nikto nič nevraví, a je to skoro horšie, ako keď je krik.

Fricko sa suší na radiátore, chlapci upratujú zásuvky v školskej poličke, potom prebaľujú knihy, potom čistia topánky, potom si bez pripomienok umývajú zuby aj uši. Potom sa pri odostielaní nevadia, potom bez napomínania zhasnú svetlo o pol hodiny skôr ako zvyčajne, potom Fricko nerozpráva rozprávku, lebo sa stále suší.

Prosto, je to nekonečne otravný večer.

Iba Samko, po uši prikrytý paplónom, si neodpustí ešte pred spaním tichú, ale jedovitú poznámku:

„A to všetko pre tú nemožnú babu s pánbožkovými kravami...“

Ilustrovala JOHANA AMBRUŠOVÁ

Tatári idú!

PIŠU ŠTEFAN MORAVČÍK
A ZUZANA ZEMANÍKOVÁ
ILUSTRUJE MARIÁN ČAPKA

Uhorský kráľ Belo IV. sa pre majetok rozhádal so svojou šľachtou.

Kráľ si vybral zlý čas na spory. Z východu sa ozývala strašná bojová vrava.

Zradní Kumáni si hľadali novú vlasť. Kráľ Belo IV. ich prijal s radosťou.

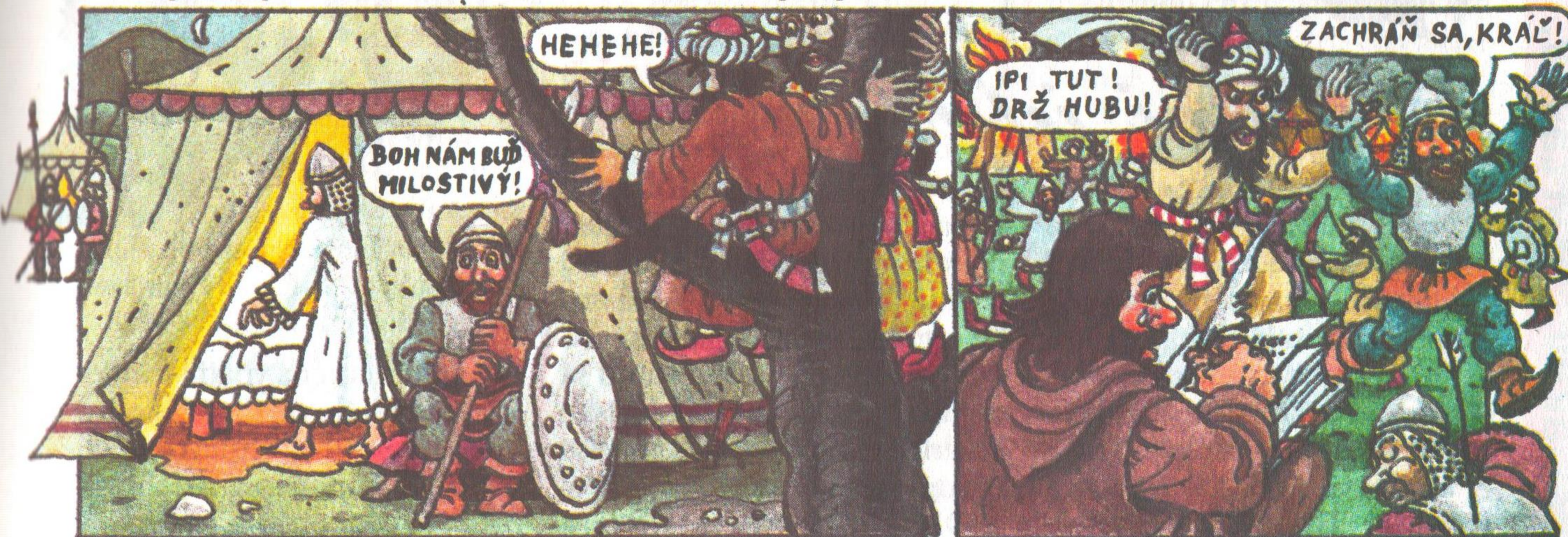

Kumáni si počínali ako zbojníci. Pobúrená šľachta zavraždila ich vodcu Kutena.

Od Batu-chána, najväčšieho spomedzi Tatarov, prišlo posolstvo.

Tatári zhromaždili veštcov a obetovali bohom tri najkrajšie kone.

Kráľ vyzval šľachtu do boja. Jej vojsko sa utáborilo pri rieke Slaná.

O druhej v noci Tatári kráľovský tábor prepadli.

Krv tiekla potokom. Kráľ musel vziať nohy na plecia.

Magister Andrej šťastne prežil. Kráľ mu z vďačnosti daroval panstvo Jelenc.

„Tatári idú!“

**MATÚŠ
KUČERA**

Na začiatku 13. storočia sa v našej krajine začalo blýskať na lepšie časy. Vojny síce celkom neprestali, ale zato sa skončili dlhotrvajúce zápasy o trón, ktoré nekonečne dlho viedli mnohí uhorskí králi a kráľikovia, čo nastúpili na trón po slávnom Štefanovi. Mier, ktorý sa črtal na obzore, prijímalo obyvateľstvo ako úrodný letný dažď.

V nedozerých stepiach Ázie kočovalo množstvo pastierov. So svojimi kozami, ovcami, rožným dobytkom i koňmi sa presúvali z jedného miesta na druhé, len aby našli pre ne trochu pastvín. Nevysokí muži so širokými lícnymi kosťami a krátkym špatým nosom, s malými šikmými očami, bez fúzov a s málo zarastenou bradou, zato s vrkočmi namastených vlasov poprepletaných farebnými stužkami, skvele jazdili na koňoch. Malého koňa dostal každý chlapec, len čo sa na ňom vedel udržať. K tomu

luk a šípy, aby sa vedel obracať nielen na poľovačke, ale aj v boji. Takto vyrastali udatní bojovníci, o ktorých sa čoskoro do počul celý svet. Zoznámil sa s nimi, keď všetky mongolské kmene zjednotil do jednej ríše Džingischán.

Okolité národy začali príslušníkov Džingischánovej ríše nazývať spoločným menom Ťatári, podľa kmeňa Bielych a Čiernych Tatárov, ktorí žili ďaleko na východe, na brehoch krásneho Bajkalského jazera. A toto meno sa pre európsky svet stalo symbolom krutosti a násilia, ba naháňalo hrôzu a strach aj najskúsenejším harcovníkom európskych bojísk.

Džingischán nazval svoju ríšu Mongolská. Až v ďalekom Mongolsku totiž staval hlavné mesto svojho panstva, svojho mocného štátu. Sila a moc Mongolskej ríše spočívala vo vojsku, v zdatných bojovníkoch.

Zámienkou na vpád Mongolov k nám i do okolitých krajín boli udalosti v juhorských stepiach. Tam sa po rozľahlých rovinách preháňal kočovný pastiersky národ Kumánov. Žil pokojne vo svojej krajine, pokiaľ sa tam nezjavili vojská Mongolov. V tvrdej bitke Tatári porazili a načisto rozbili kumánsku armádu. Väčšina Kumánov sa potom podriadila Tatárom, no menšia časť sa pobrala na západ, za Karpaty, a zastavila sa na východných hraniciach uhorského štátu. Kumánsky panovník Kuthen začal vyjednávať s uhorským kráľom Belom IV., aby prideliť kumánskym pastierom priestory v nezaľudnenom Potisí. Belo sa dal prehovoriť, a tak sa do Uhorska nasťahoval nový pastiersky národ.

Keď sa rok 1240 schyľoval ku

koncu, doručili kráľovi Belovi zvláštny list. Nepísal ho nikto menší ako veľký chán Gűjűk, jeden z Džingischánových nástupcov. List bol napísaný mongolským jazykom. Dlho zháňali kráľovskí služobníci po krajine učených ľudí, aby list prečítali a preložili. Konečne držal kráľ Belo v rukách preklad chánovho listu:

„Viem, že si bohatý a mocný kráľ a máš mnoho bojovníkov a že vládneš veľkej ríši... Dozvedel som sa ešte, že si Kumánov, našich poddaných, vzal pod svoju ochranu. Vyzývam Ťa preto, aby si ich nenechával u seba, ak ma nechceš mať za protivníka. Kumánom je ľahšie uniknúť ako tebe; oni kočujú bez domov, v jurtách... ty však bývaš v domoch a máš pevné mestá a hrady. Ako chceš vyklznuť z mojich rúk?“

Chánovo rozhorčenie bolo veľké, ale Belova tvrdohlavosť ešte väčšia. A tak sa zakrátko krajinou rozľahlo ono zlovestné: „Tatári idú!“

Tak skríkli obrancovia Ve-

reckého priesmyku v Karpatoch, keď na jar roku 1241 zbadali, ako sa niekoľkotisícová armáda ženie do Uhorska.

Kráľ zhromaždil veľkú armádu. Rozhodol sa, že sa bude brániť na širokej rovine južne od Košíc, na jednom z ostrovov, ktoré vytvárala rieka Slaná. Šľachta, hoci s nechutou, na kráľovu výzvu predsa len prišla na bojisko a prvý útok šikmookých bojovníkov na brode cez rieku odrazila. Tatári sa tvárili, že ustupujú, no o pár hodín sa vrátili a obchvatom prepadli priveľmi spokojný tábor uhorského vojska. Zabíjali všetko, čo im prišlo do cesty. Kráľ Belo IV. sa zachránil iba zázrakom, no na úteku si musel vymeniť koňa, ktorého mu Tatári poranili.

Tatárske vojsko sa nerútilo len cez Verecký priesmyk. Druhý prúd šiel cez Poľsko severnou cestou a dostal sa až do Sliezska, kde sa mu pri Legnici postavil na odpor sliezsky vojvoda Henrich II., zvaný Pobožný. Napriek tomu, že sa stať sa bitku prehral a zostal na bojisku mŕtvy. Tatári mu odrezali hlavu, nastokli ju na kopiju a vytrčali ju ako symbol víťazstva.

Tatári však tiež utrpeli veľké straty, nuž nepokračovali ďalej na západ, ale obrátili sa na Moravu, vyplienili ju a cez karpatské priesmyky sa valili dolu Považím. Kadiaľ šli, rabovali, lúpili, pálili a zabíjali. Zachránil sa len ten, kto sa mohol brániť v mocnom a nedobytnom hrade (ako napríklad obyvateľia Trenčína) alebo kto v chladnom predjarí utiekol s dobytkom i potravinami do hlbokých lesov a jaskýň. Tatári prehmeli cez trnavskú rovinu a pri Ostrihome cez navršené ľadové kryhy na Dunaji prešli na druhú stranu.

Šikmookí bojovníci sa rozložili v celej krajine a šafáril v nej ostošesť. Celý celučičký rok gniavilo tatárske jarmo našu krajinu. Páleniu, rabovaniu a zabíjaniu nebolo konca-kraja. Očití svedkovia chvejúcou sa rukou zapisovali: „...do neba trčia ohorené trámy dedín a miest... v krajine sa neseje, nepracuje... biele lebky a kosti mŕtvych lemujú zarastené a neudržiavané cesty...“

Na jar roku 1242 Tatári z našej krajiny odťahli. Zostala po nich zničená zem.

Ilustroval JOZEF CESNAK

Stratila som zrkadlo

ZUZANA
ZEMANÍKOVÁ

Bola jedna Dora z bohatého dvora. Len čo ráno otvorila oči, predstavila si misu dobrôt.

„Dnes si upečiem kačičku, hop-cup tralala!“ tešila sa. „Zajtra si dám šunčičku a pozajtra husičku, hop-cup tralala.“

Tak to šlo deň za dňom, mesiac za mesiacom. V chlievoch bolo čoraz voľnejšie a v Dorinej chalupe čoraz tesnejšie.

„Malá je táto chyža, musím si väčší dom postaviť,“ zaumienila si raz Dora.

Lenže ťažko stavať dievke dom, keď jej chýba gazda v ňom.

„Vydám sa!“ rozhodla sa Dora. Otvorila bránku a čakala pytačov.

Čuduj sa svet, pytači nechodili. Ktovie prečo, veď im od vóni z komína muselo nosy vykrúcať. Dora sa rozhodla, že tej veci príde na koreň, a zašla po radu k starej vedomkyne.

A tá jej vraví: „Choď domov a tri razy denne sa pozeraj do zrkadla. Zrkadlo ti treba väčšmi ako kus chleba.“

„Keď len to!“ potešila sa Dora a hneď bežala domov. Po zrkadle však ani chýru ani slychu. Akoby sa pod samučičkú zem prepadlo. Keď už si nevedela rady, obrátila sa na psíka na dvore:

„Nevieš, kde mi vypadlo, hop-cup, zrkadlo?“

Psík nevedel, netušil, hoci celý dvor preňuchal, presnoril.

„Spýtaj sa mačky, to je veľká parádnicca,“ poradil Dore.

„Nevieš, kde mi vypadlo, hop-cup, zrkadlo?“ spýtala sa Dora mačky.

Mačka nevedela, netušila, hoci celý dom presnorila.

„Spýtaj sa myši, či ho nemá vo svojej skrýši,“ poradila Dore mačka.

Vystriehla Dora myš, ako si v komore na syre pochutnáva.

„Nevieš, kde mi vypadlo, hop-cup, zrkadlo?“

Myš po chvíli doteperila z ktoréhosi kúta Dore zrkadlo. Dora z neho odfúkla prach a nedočkavo doň vyvalila oči. Hrôza! Zaraz pochopila, prečo pytači jej chalupu vo tri vrhy obchádzajú.

Odvtedy Dora radu vedomkyne prísne dodržovala. Trikrát denne sa pozerala do zrkadla a maškrtné chuťky ju razom prešli.

Keď sa rok s rokom stretol, z Dory bola dievka na pohľadenie. Ako prútil! A pytačov mala na každý prst desať. O novom dome však nechcela ani počuť. Načo by jej bol, veď v tom starom bolo zrazu miesta dosť. Práve pre dvoch.

Z knihy Spievaj si, vtáčatko
(Zostavili Mária Ďuričková a Ľuba Pavlovičová-Baková)

Veselo

1. Stra-ti - la som zr-kad - lo, vo-l'ak - de mi vy-pad - lo,

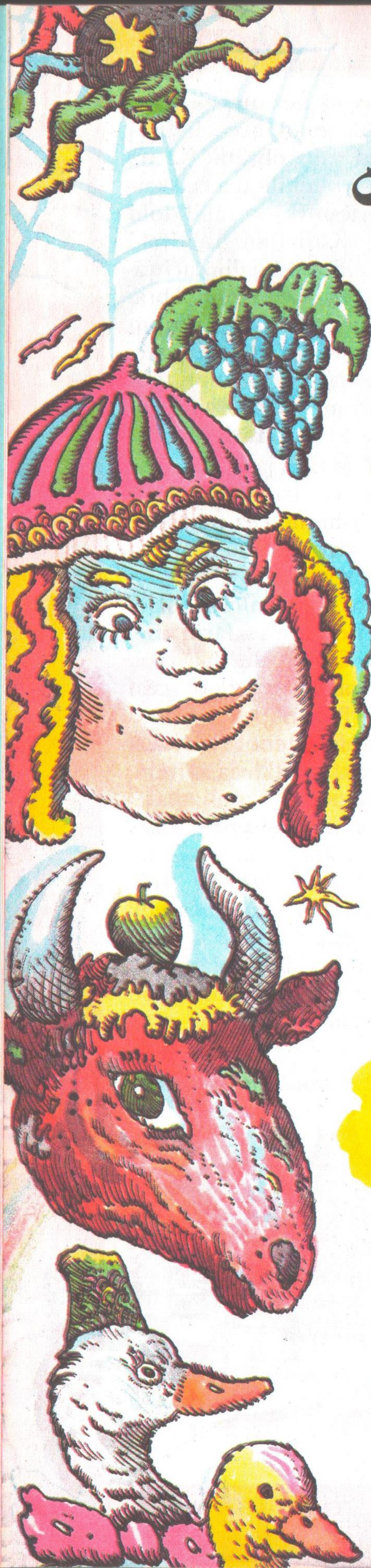

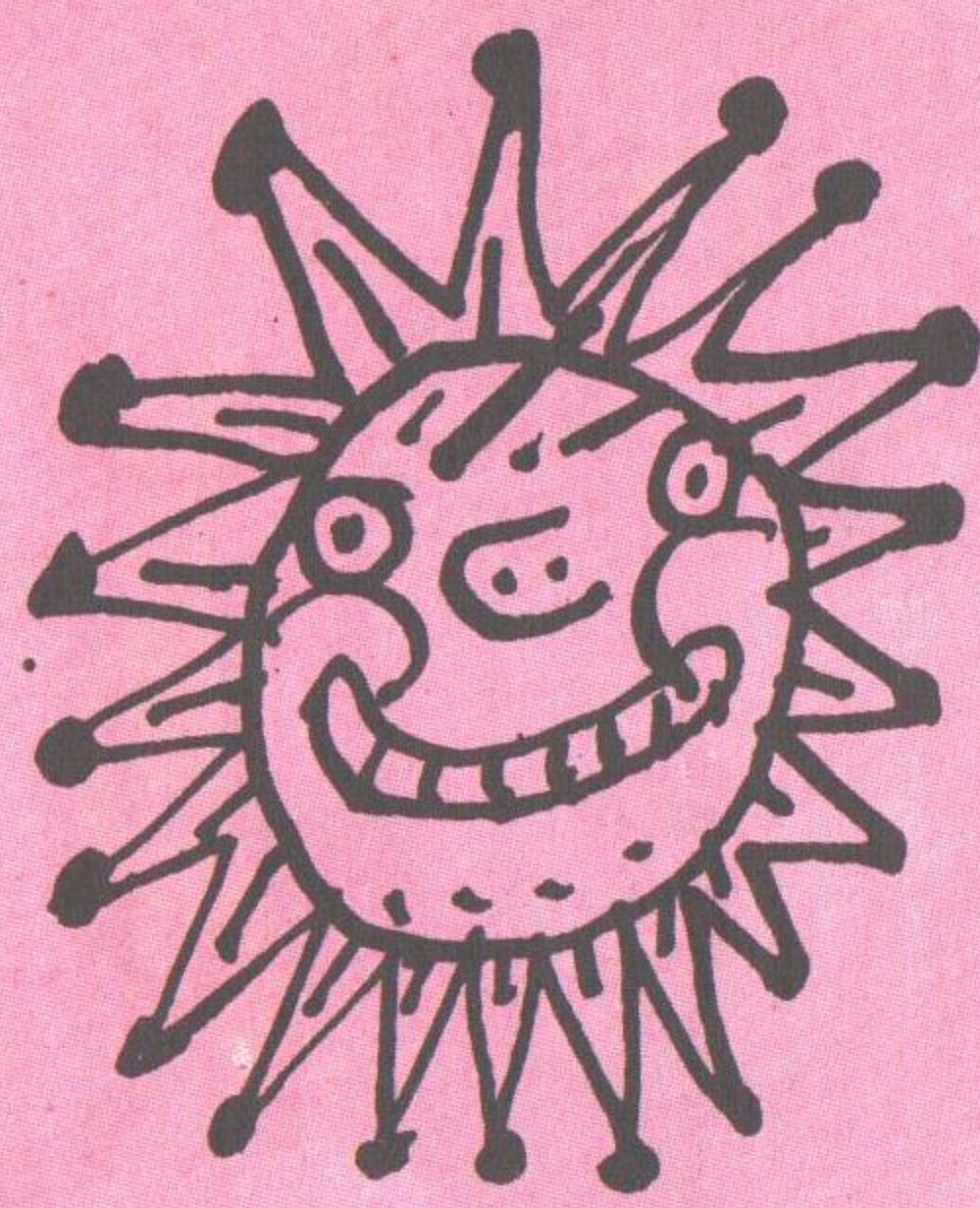
hop, cup, zr - kad - lo, kde mi vy - pad - lo.

Stratila som, našla som,
namôjveru šťastná som,
hop, cup, našla som,
veru, šťastná som.

Zrkadielko mi treba
väčšmi ako kus chleba,
hop, cup, mi treba
ako kus chleba.

Ilustroval
MARTIN
KELLENBERGER

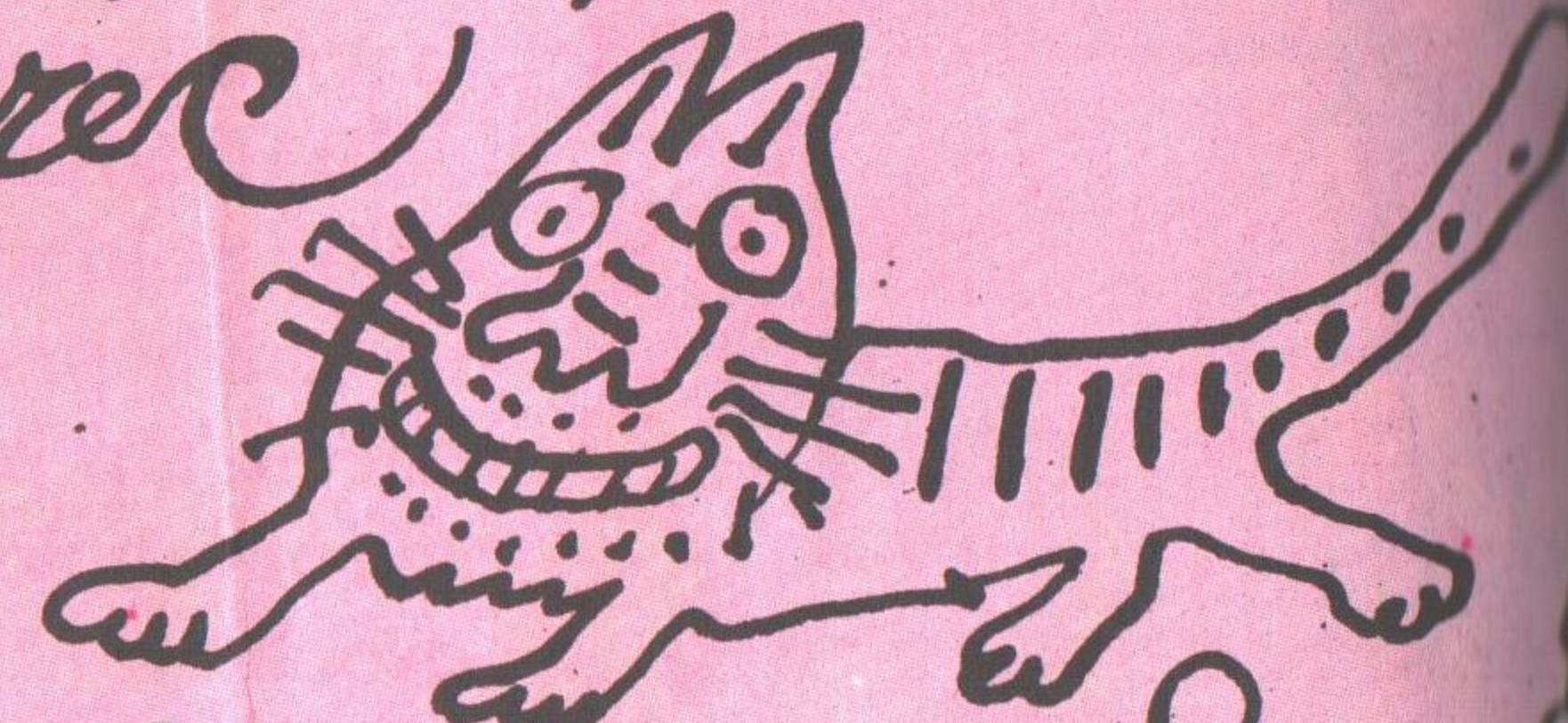

Slnečko Jožka Mrkvička

číslo

Milázuzka,
závidím Ti, že chodíš do jednej
triedy s Jožkom Mrkvičkom.
Danka z Bratislavy

Marec

Kim som bol dsadie, prečítal som jednu knižku
Celkom celú som ju prečítal. Nebeškove
dobrodružstvá. Neveško je strašne strašne
fabon, hrozne smiešni klupáčik. Takéto
som marika, som živote mervydel! Jed som
povedal palovi Bláčanovi, čo čítam,
zakachala sa vraj: Pove mi čo čítam
a ja si pozjem kosi.

Cožka

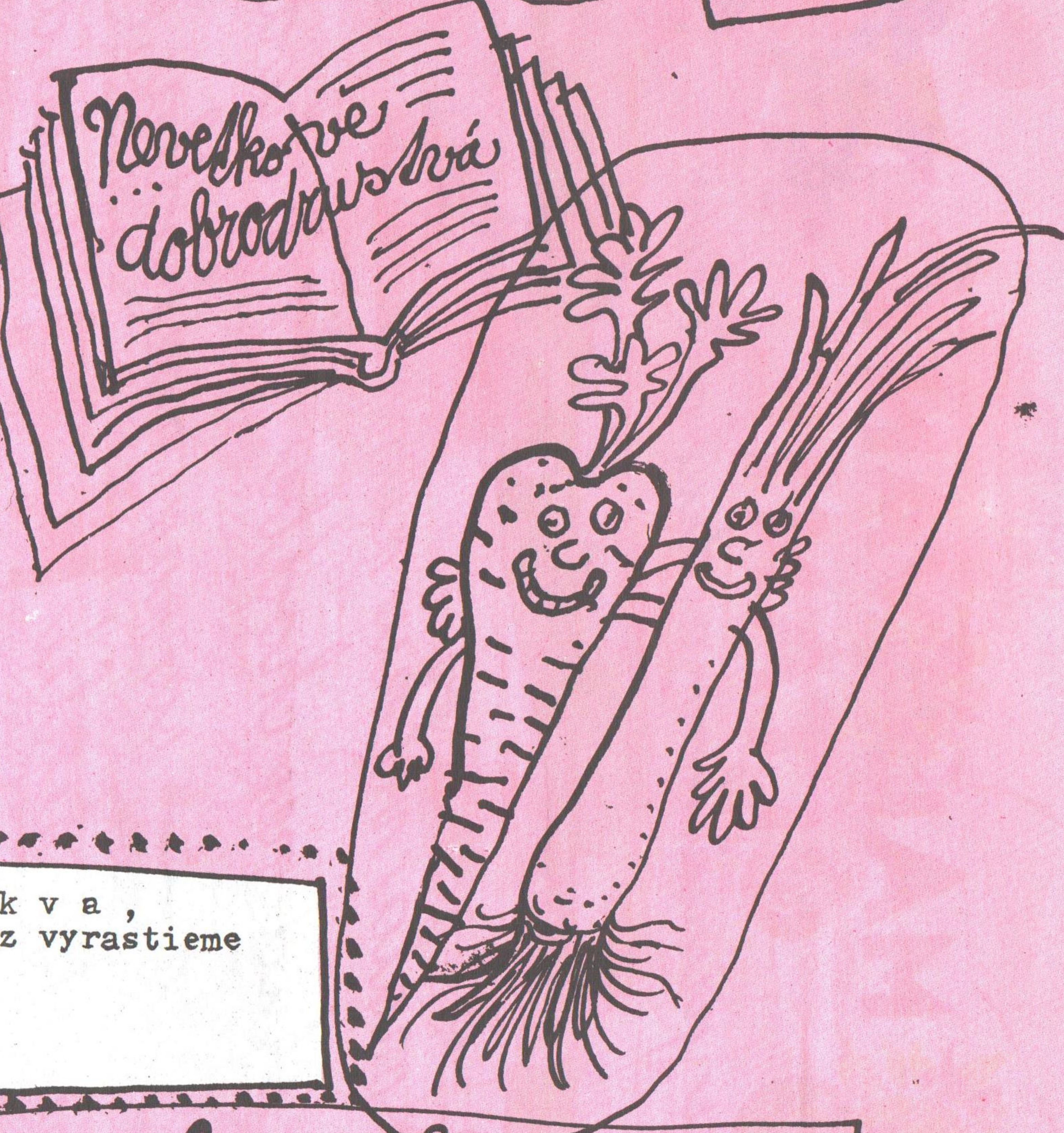
No dobre, takže podľa Paľa som ja teda
neveško. A on, čo neprečítal nič?

No dobre, takže podľa Paľa som ja teda neveško. A on, čo
čo neprečítal, nič?

Coca
Cola

Paľo
Bláčanec

Jožko, Ty si mrkva,
ja som p o r, možno raz vyrastieme
v jednej záhrade.
Róbert Poor
Bratislava

Máška pre mojich slnečnických priateľov:
Oni čo neprečítal nič, onječa, ten Paľo?
On je potom čo?

5x5=25
čakám rýchlu odpoveť

Pozdravuje vás
váš vni kamarat
Jožko Mrkvička

MÁĽOVANÉ ČÍTANIE

pre prváčikov a druháčikov

sesta

myška

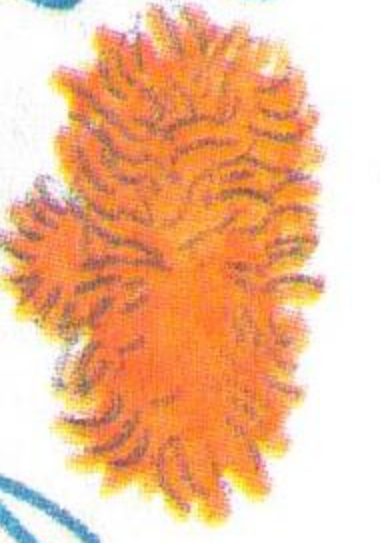
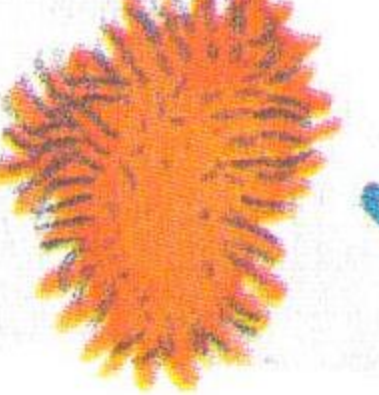
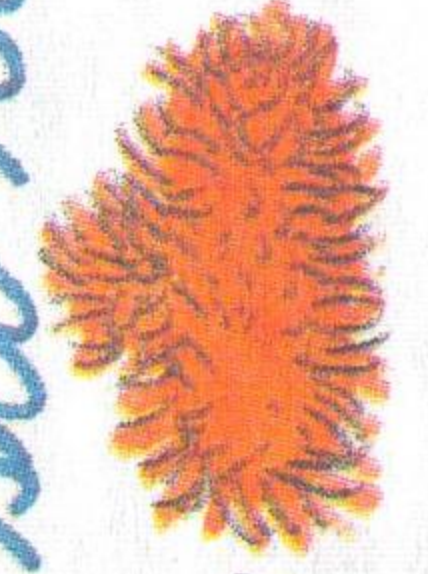
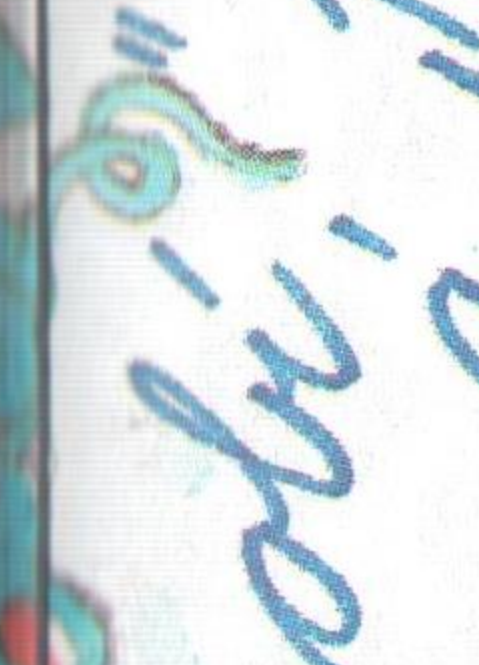
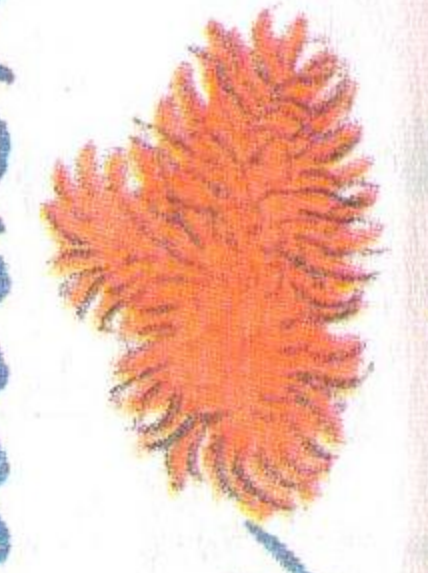
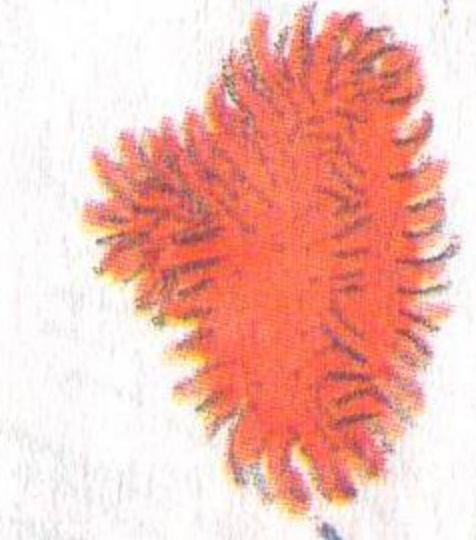

čiapka, čapica

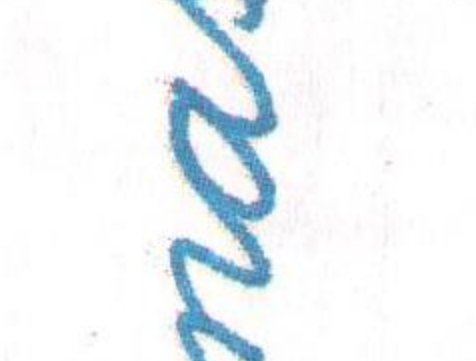

hlava

Náša mala veľkú rímnú čapica
viesla v studenej chodbe. V jej chodbe bý-
vala tá sa raz rozhodla, že si
najde nejakú teplú vydrapala
sa beda do toho najteplejšieho, čo našla.
Vlirala do tebeiny. Poobede išla
na prechádzku. Obliekla si , na si
zaľožila a mzbadala, že v nej spí
malá . Vylerim von, poruim sa

čo sa robí, povedala si a vylietla
z hodiny s na . Na druhý deň
mali všetky v dom na
namontované sivé z ume-
lej hmody. Mysleli si totiž, že naša
dostala až z Trambárie.

Kapitol

proste

Kedy

mesko

V POĽSKU PO SLOVENSKY

Reportáž Slniečka z cesty k slovenským deťom do Jablonky

Raz, bolo to už dávno (asi pred rokom), začali nám do Slniečka chodiť listy s cudzokrajnými známkami a so zahraničnými pečiatkami. Keď som si na obálke jedného z nich prečítala, že je z Poľska, naľakala som sa, ako si ho prečítam. Po poľsky neviem a slovník som po ruke tiež nemala. Keď som však otvorila obálku, zistila som, že ani prekladateľa, ani slovník potrebovať nebudem. List bol totiž napísaný po slovensky. Slováci? A v Poľsku? A ako sa tam učia? Po slovensky? A ktovie, či im tam slniečko svieti tak ako nám. Ako sa toto všetko o nich dozvieme? Nuž predsa – zjďeme sa ta pozrieť.

Keď sa o tom, že nám píše deti z Jablonky, Krempach, Nowej Bialej a z niektorých ďalších dedín v Poľsku, dozvedeli v Slovenskom rozhlase, zobrali auto, a že veru ideme.

Ak chcete, podte s nami aj vy.

Cesta na Oravu je dlhá-predlhá, a tak pán inžinier Littmann, náš technik, fotograf i šofér v jednej osobe, rozprával mne a pani redaktorky Šišolákovovej z rozhlasu, čo všetko má doma jeho syn Martin. Predstavte si: psa, akváriové rybičky, pavúka-tarantulu, raka brazílskeho, dvoch scinkov, dve jašteričky, užovku, svrčky a vraj si šetrí na leguána. Kým mi prestali behať zimomriavky, boli sme v Poľsku – v Jablonke.

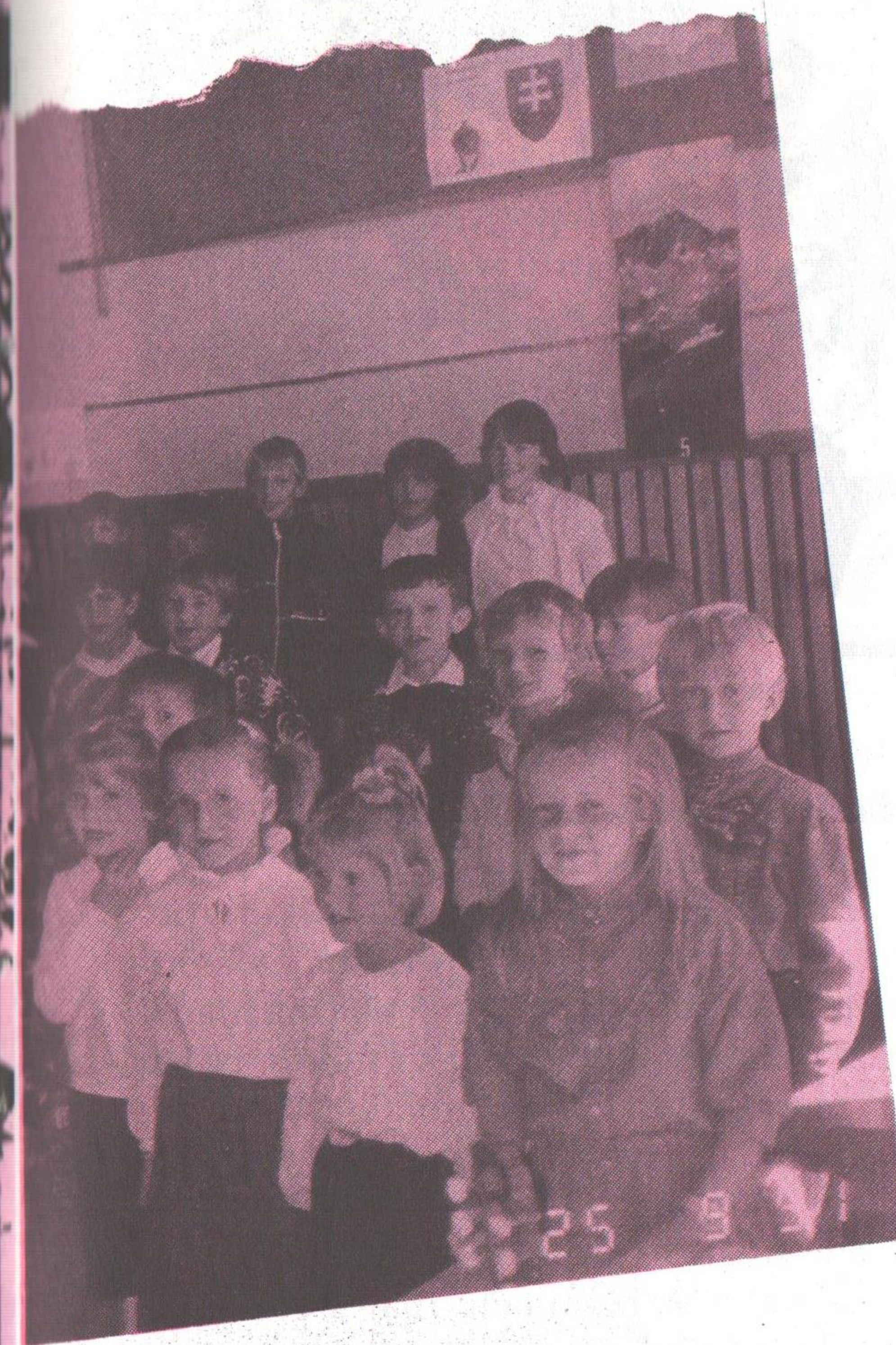
Jablonka je najväčšia z dedín na Hornej Orave. Má asi štyritisíc obyvateľov a je jednou z dvanástich obcí na Orave a štrnástich na Spiši, v ktorých žije viac či menej Slovákov, ktorí viac či menej rozprávajú po slovensky. Pýtate sa, ako sa tam do toho Poľska Slováci presťahovali? Nepresťahovali sa oni, ale štátna hranica.

Prvýkrát po 1. svetovej vojne, v roku 1920, potom sa v roku 1939 zasa vrátila. V roku 1945 sa zasa presťahovala a taká presťahovaná už zostala dodnes.

V Jablonke sú dve základné školy. V jednej sa učí po poľsky, a tá naša, v ktorej nás deti pri príchode pozdravili pekne po slovensky „Dobrý deň“, je v budove lýcea, čo je niečo ako u nás gymnázium. Deťom, ktoré chodia do škôl na sídliskách, by sa tu iste páčilo. Nielen preto, že škola je v peknom parku, ale aj preto, že v celej škole sa učí len štyridsaťdva žiakov. V bratislavskej Petržalke býva toľko v jedinej triede!

Ale poďme už spolu do triedy, do kto-

rej nás zaviedla pani učiteľka Pilchová s pani učiteľkou Capiakovou. Najprv sme sa dozvedeli, že by sme sa nemali vysmievať lienke, aké má nôžky tenké. Aspoň tak nám to v básničke Márie Rázusovej-Martákovovej zarecitovala i zahrála malá herečka, tretiačka Aldonka Zahorová. Keď sme boli v Jablonke, bol pekný slnečný deň, ale deti nám aj tak zaspievali „Prší, prší...“ a potom ešte spevom poradili: „Ak si šťastný a vieš o tom, zatlieskaj...“ Tlieskali sme, až kým neprišiel riaditeľ školy pán Ján Rusnak a nepovedal nám, že sme prišli práve včas, pretože škola čoskoro oslávi štyridsať rokov od svojho založenia.

Deti potom rozprávali o tom, ako žijú, čo robievajú. Ako všetky deti na dedine. Starajú sa i o husi, i o sliepky, i o ošípané. A ešte som tu niekoho stretla. Do Slniečka nám vlni často písala Barbora Kasprzaková. Teraz chodí na poľnohospodársku školu a ja som sa to dozvedela od jej mladšieho brata, tretiačka Wojciecha.

O všetkom deti hovorili peknou slovenčinou, aj keď doma sa, ako nám prezradili ich učiteľky, rozprávajú po goral-sky. Povedali nám však i to, že svoje obľúbené programy pozerajú v slovenskej televízii a pritom sa veľa naučia.

Pán Andrašák z Kultúrno-sociálnej spoločnosti Čechov a Slovákov nám porozprával o tom, aké problémy tu majú s peniazmi na nové slovenské knihy a časopisy, s ich posielaním. Aj s tým, aby sa bohoslužby v kostoloch slúžili po slovensky, bolo veľa starostí...

A tak sme sa rozprávali a rozprávali, až sme sa v Jablonke zarozprávali. No aj tak by sme si toho mohli ešte veľa povedať. Ale to už možno nabadúce.

Veď deti sa s nimi rozlúčili pekne po slovensky: „Do videnia!“

IVETA BOGNÁROVÁ

Nonni a Manni opäť na Slovensku!

Kto ste, Nonni a Manni?

Najmladší čitatelia vedia, že sú to dvaja islandskí chlapci, ktorých dobrodružstvá sme nedávno sledovali na televíznych obrazovkách.

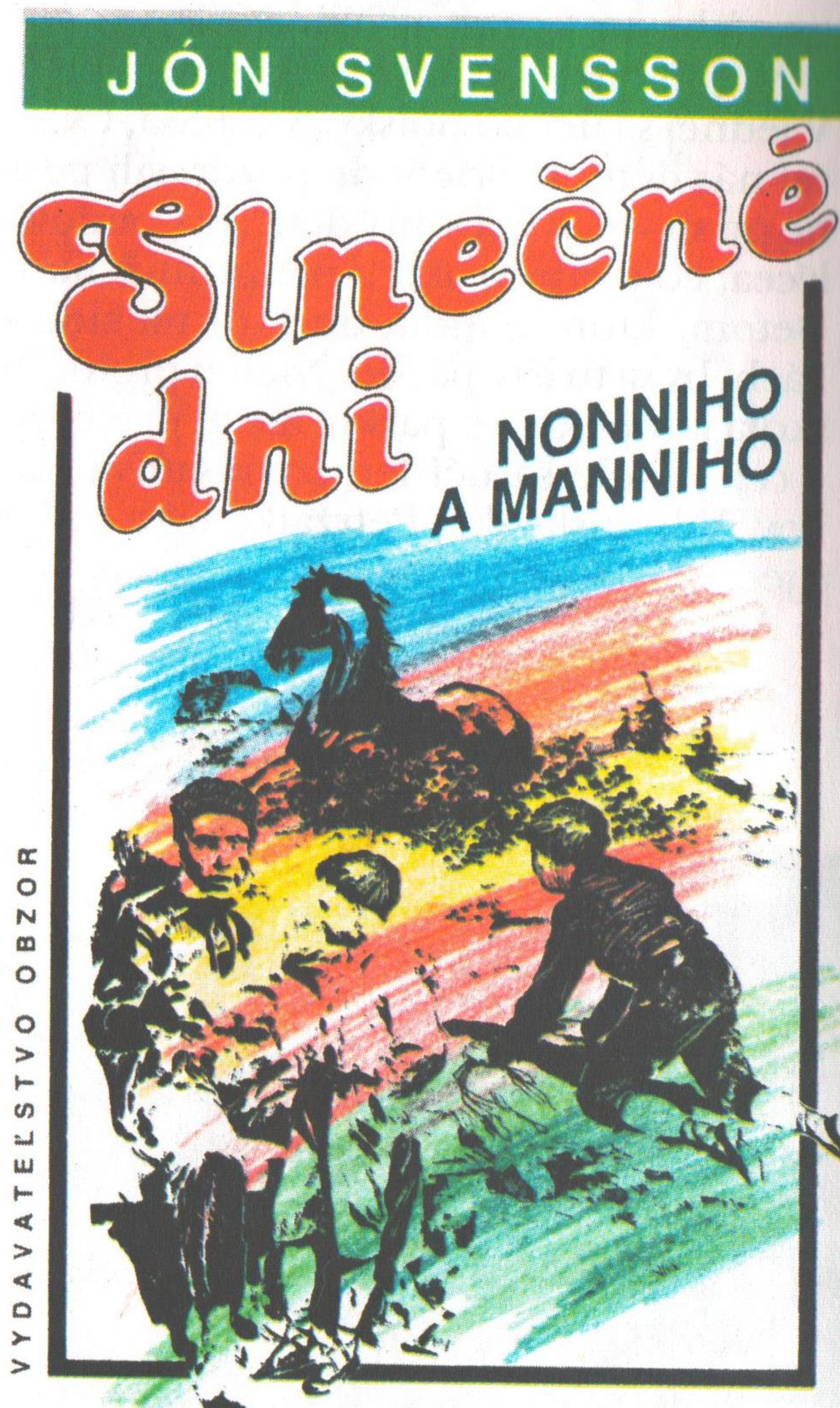
Ale pozor! Tentoraz to vedia aj tí starší (tak od päťdesiatnikov vyššie). Tí totiž mali možnosť čítať knižky Jóna Svenssona o príbehoch Nonniho a Manniho ešte v ich prvých slovenských vydaniach pred druhej svetovej vojny. A tak sa dočítali:

- ▶ o tom, čo Nonni s Mannim zažili v islandských horách s koňmi a divým bykom
- ▶ či bol Haraldsson vrah, alebo nie
- ▶ ako na majeri Modrövellir bojovali s ľadovými medveďmi
- ▶ ako Nonniho a Manniho odnieslo s člnom do fjordu
- ▶ čo Nonni skúsil, keď sa plavil plachetnicou do Dánska
- ▶ ako Nonni blúdil krížom-krážom po Kodani
- ▶ ako sa Nonni so svojím dánskym priateľom odvážili preplávať sami na malom člku z Dánska do Švédska a ešte všeličo zaujímavé.

To všetko sa aj vy môžete dozvedieť z knižiek Jóna Svenssona, ktoré mladším na potešenie a starším na spomienku začína vydávať vydavateľstvo Obzor v Bratislave.

Prvá z kníh, SLNEČNÉ DNI NONNIHO A MANNIHO, sa dostane na knižný trh už v lete 1991. Zaujímajte sa o ňu u svojho knihkupca! Nasleduje: NONNI A MANNI V NEBEZPEČÍ.

Môj malý priateľ Waldi netrpezlivo čakal, že prídem osláviť jeho narodeniny. Keď sa rozpútala búrka, nedal sa utešiť. Stále tvrdil, že som sa určite vydal na cestu a som niekde pochovaný pod snehom. Hlásania tomu nechceli veriť, boli si istí, že ma rodičia nepustili. Ale Waldi si

to nedal vyhovoriť. Len plakal a úpenlivo prosil otca, aby vyslal ľudí hľadať ma.

Keďže prudká snehová víchrica čoskoro pominula a opäť nastalo pekné počasie, otec povolil a pustil Waldiho s chlapmi, aby ma hľadali. Medzi psami, ktorých vzali so sebou, bol aj Baldur, malý ovčiarsky pes, môj dobrý známy. Chlapi na lyžiach vzali lopaty a dlhé drevené palice, aby nimi pichali do snehu. Múdry Baldur akoby uhádol, koho hľadajú. Všade ňuchal a zarýval nos, ba aj celú hlavu, či niekto nie je pod ním. Keď napokon prišiel k osudnej priepasti, kde som spal takmer stuhnutý od zi-

my medzi dvoma zvieratami, zostal presne nad našou jaskyňou, strčil hlavu do snehu, štekal a zavýjal od radosti ako bez seba. Sám začal hrabať v mäkkom snehu.

Úryvok je z knihy Jóna Svenssona *Slnečné dni Nonniho a Manniho*. Ak vám pripadajú títo malí hrdinovia akási povedomí, spomeňte si, že ste ich vi-

Olafovo lietadlo sa zjavilo, keď sa pirátske lode obracali na útek.

Zakrúžil nad nimi. Tentoraz to bola spravodlivosť sama, pred ktorou nebolo úniku. Ona riadila stroj Olafovými rukami, hlasom motora ustavične opakovala, že neexistuje súcit so zlom, nie sú možné žiadne vyjednávania a ústupky. Zlo musí byť vykynoznené stoj čo stoj a takto preliata krv nebude volať po pomste.

Olaf krúžil nad oboma loďami. Sústreďne ich pozoroval a potom stlačil pedál. Svetlomety osvietili akéhosi chrobáka, ktorý padol kolmo na hladinu. Posádka väčšej lode zdesene vykrikla. Ozvala sa desivá detonácia. Loď sa prelomila v polovici a rozpadla sa.

Úryvok je z knihy Vladimíra Zíka *Šesť hrdinov z Nome*. O ďalších osudoch mladých hrdinov sa dočítaš v knihe, ktorú **pre teba pripravilo vydavateľstvo Obzor a v týchto dňoch sa dostáva na pulty knihkupectiev**. Preto ak rád prenasleduješ pirátov, trestáš nespravodlivosť a napomáhaš pravdu, **neváhaj! Môžeš sa stať siedmym hrdinom z Nome!**

Keď bol otec ešte malý chlapec, požičal mu kamarát knižku. Začal ju čítať a nevedel sa od nej odtrhnúť. Čítal ju potajomky v škole pod lavicou a keď musel ísť večer spať, tak ju čítal pod perinou pri svetle baterky.

Knižka ho zaviedla na Aljašku, kde šesť odvážnych letcov bojuje proti tajomnému náčelníkovi zločincov, ktorý chcel odtiaľ vyhnať právo a spravodlivosť.

Keď bol otec už dospelý a mal svoje deti, dcéru a syna, zrazu sa mu, nevedno ako, ocit-

deli aj v televíznom seriáli. O ich ďalších napínavých dobrodružstvách sa môžete dočítať v knihe, ktorú pre vás pripravilo vydavateľstvo Obzor. Navyše vás čaká ešte jedno prekvapenie: každého, kto pošle vyplnený anketový lístok z knihy na adresu vydavateľstva do 30. apríla 1992, zaradíme do zberovania o pekné ceny. Mená výhercov uverejníme v júnovom čísle *Slniečka*.

VYDAVATELSTVO OBZOR

VLADIMÍR ZÍKA

Šesť hrdinov z Nome

la táto knižka opäť v rukách. Pretože dcéra bola staršia, dal knižku prečítať najprv jej...

A div sa svet, knižka sa dievčaťu páčila a takisto jej bratovi.

Myslíme si preto, že sa bude páčiť i tebe.

Ozvi sa nám!
Vydavateľstvo OBZOR

Jozef a jeho bratia

Kedysi dávno žil v ďalekej krajine Kanaán muž menom Jakub. Tento bohabojný človek mal dvanásť synov. Všetkých miloval otcovskou láskou, najradšej však mal jedenásteho, Jozefa. Kým ostatní synovia museli pásť dobytok, Jozef zostal vždy pri otcovi.

Jedného večera mu však Jakub povedal: „Syn môj, je už načase, aby si sa priučil pastierskej robote. Zajtra pôjdeš za bratmi a zostaneš pri nich.“

„Áno, otče,“ odvetil pokorne Jozef. Na druhý deň, naradovaný, že si uvidí bratov, pobral sa z domu. „Hej, bratia, bračekovia!“ kričal na nich na tešene už z diaľky. „Budem s vami pásť naše stáda.“

„Ty?“ premerali si ho bratia pohrdavo. „To je robota pre chlapa, nie pre otcovho maznáčika.“

Jozef sa začervenal. Nepovedal však nič. Ani teraz ani neskôr, keď s ním bratia zachádzali ako s cudzím. Ba i keď si pri ohni rozprávali hrubé žarty, aj vtedy mlčal, len pozeral zahanbene do zeme. Keď začali zlorečiť Bohu, to už nevydržal:

„Prestaňte!“ zahriakol ich pohoršene. „Či vari neviete, čo hovoríte?“

Bratia sa uškrnuli a začali nadávať ešte viac. „Ak neprestanete,“ vykričol Jozef bezmocne, „poviem to otcovi.“

„Len sa opováž!“ zašermovali mu pästami pred nosom.

Jozef zmlkol a od toho dňa začal od bratov bočiť.

„Si nejaký smutný, nie je ti u bratov dobre?“ spýtal sa ho otec, keď raz Jozef odbehol domov.

„Je mi smutno za tebou,“ odvetil Jozef. Otec, aby ho trochu rozveselil, otvoril truhlicu a vybral z nej krásny plášť.

„Je tvoj,“ podal ho synovi, „kúpil som ho od kupcov.“

Jozef sa daru potešil, nie však jeho bratia. Keď zazreli Jozefa v nádhernom plášti, rozhořela sa v nich závišť.

Okrem toho Jozef im povedal: „Bratia, počúvajte, čo sa mi snívalo. Viazali sme snopy na poli. Môj snop sa odrazu postavil a vaše snopy sa mu začali klaňať.“

„Asi sa raz staneš kráľom a budeš nad nami vládnuť,“ uškrnuli sa bratia a nenávideli Jozefa ešte väčšmi než dosiaľ.

Po čase im Jozef rozpovedal ďalší sen. „Viete, čo sa mi zas nedávno snívalo? Klaňalo sa mi slnko, mesiac a jedenásť hviezd.“

Tentoraz sa na Jozefa rozmrzel už aj otec. „Jozef, vari len nechceš, aby sa ti všetci klaňali!“

„Nie,“ zašeptal zahanbene Jozef. „Povedal som len to, čo sa mi prisnilo.“

Lenže bratia jeho vysvetleniu neverili. Rozlúčili sa s otcom a nahnevaní sa pobrali naspäť k svojim stádam.

Keď uplynulo niekoľko týždňov a Jakub nemal o nich žiadnu správu, povedal Jozefovi: „Syn môj, choď sa pozrieť za bratmi, ako sa im vodí.“

„Áno, otče,“ prikývol Jozef. Obliekol si svoj pekný plášť, prehodil cez plece pastiersku kapsu a vyšiel z domu.

Po niekoľkých dňoch zazrel bratov a ich stáda.

„Pozrite,“ zbadali ho aj bratia, „ide náš snívač.“

„A sám,“ dodal ktorýsi významne. V tej chvíli sa v očiach bratov rozhořeli plamene pomsty.

„Zabijeme ho,“ zašeptali, „a telo hodíme do vyschnutej studne.“

„Nie,“ ozval sa Ruben, najstarší z bratov, „neprelievajme jeho krv. Hodme ho radšej do studne živého. Veď zomrie tak či tak.“ V duchu však uvažoval: Len čo sa bratia roztratia, vytiahnem Jozefa zo studne a pustím ho domov.

Vtedy už Jozef stál pred nimi.

„Nesiem vám pozdrav od otca,“ povedal. Namiesto odpovede sa bratia naňho vrhli, strhli z neho plášť a hodili ho do starej vyschnutej studne.

Jozef dopadol na suchú hlinu, no hneď sa postavil a chcel zo studne vyliezť. Jej steny však boli hladké, darmo do nich zabáral prsty, márne sa zapieral nohami.

Vystrašený na smrť začal nariekať: „Bratia, vytiahnite ma. Prosím vás, bratia...“

Lenže tí sa len uškŕňali a odišli ďalej, aby nepočuli jeho plač.

Zahanbený Ruben odišiel k svojmu stádu.

(Pokračovanie na str. 26)

Deti v Zelenom

Mravčekovia-bračekovia

▣ Jarné slniečko zobudilo zo zimného spánku aj mravce v mraveniskách, takže chvíľu neposedia. Opravujú mravenisko, zhaňajú niečo „pod zub“. Mravec je spoločenský tvor. Nedokáže žiť sám, ani keby mal tie najlepšie podmienky. Jednoducho by bez iných mravcov zahynul. V jednom mravenisku žije niekoľkotisíc mravcov. Okrem nich aj vošky, motýle, šváby, včely... Niektoré z nich sú užitočné, napríklad vošky, o tie sa mravce starajú, druhé, škodlivé, vyženu von. U nás žije vyše sto druhov mravcov. Tri druhy sú u nás chránené. Mravce sú veľmi užitočné. Jedno spoločstvo, ktoré býva v mravenisku, zahubí za deň vyše 10 tisíc húseníc a rôzneho škodlivého hmyzu. Okrem toho mravce roznášajú semená, kypria pôdu a obohacujú ju živinami a kyslíkom. V Afrike a tropickej Ázii žije taký druh mravcov, ktoré si stavajú hniezda z listov. Zošívajú ich. Najväčší problém je pritiahnúť listy k sebe. Jeden mravec to nedokáže. Ale keď sa navzájom zachytia a vytvoria živú reťaz, podarí sa im listy pritiahnúť. V tom okamihu pribehnú ďalšie mravce s larvami, ktoré vylučujú vlákno podobné pavučine a pomocou neho list „zošijú“.

Morena, Morena, kdes kľúče nechala

▣ Zvyk vynášať Morenu je starý, veľmi starý. Ľudia obliekli slamenú figúru do ženských šiat a nosili ju po dedine. Nakoniec ju za veselého spevu hodili do potoka. Verili, že takto vyženu choroby, smrť, ba aj strašnú chorobu mor. Morenu vynášali na Smrtnú nedeľu, dve nedele pred Veľkou nocou. Niekde Morenu volali Marmurienu, inde Kyselickou. Nezachoval sa aj u vás tento pekný zvyk? Ak áno, napíšte nám o ňom. Tých, ktorí nám pošlú obrázok Moreny, odmeníme odznakom Slniečka.

Tento list sa nám veľmi páčil

▣ **Milé Slniečko,** aj keď Tvoj menovec na oblohe svieti stále menej, nám je s Tebou v teplej triede dobre. Naša školská družina má veľmi obmedzené finančné prostriedky, ale my sme si pomohli. Na vychádzkach do okolia Pezinka sme nazbierali šípky za 440 korún. Bolo na novú hru aj na sladkú odmenu pre deti. Ale to nie je všetko. Ujovia z Lesného závodu v Pezinku nás poprosili o pomoc pri zbieraní bukvice. Bola to veľmi pekná akcia. Deti sa v lese dozvedeli veľa zaujímavého a za dva týždne zarobili 4 700 korún. A vieš, že deti väčšími než zárobok zaujímalo, aký to bude les, ktorý vyrastie zo semienok v ich vrecúškach?! Budem rada, Slniečko, ak na dvojstrane Deti v zelenom nájdem podobnú akciu z inej školy.

List nám napísala pani vychovávateľka Rybáriková zo ZŠ na Fándlyho ulici v Pezinku. Tá, ktorá nám napísala, ako minulý rok s tými istými deťmi sadila stromčeky. Ďakujeme za list a všetkým pani učiteľkám a vychovávateľkám, ktoré pripravili výzvu z novembrového Slniečka. Odmeny, ktoré pripravila Slovenská komisia na ochranu životného prostredia v Bratislave, čakajú.

Stromy, to sú básne z dreva

▣ Chodievam okolo jedného stromu s bŕtlavinou. Predstavujem si, že v nej sedí pes s očami ako taniere a stráži poklad. Čo si ty predstavuješ? Ale prestaňme už snívať, radšej niečo spravme. Vyhliadni si strom, ktorý sa ti najviac páči, a nakresli ho alebo namaľuj. Ale pozor! Nakresli ho alebo namaľuj v marci, apríli a v máji. Vždy z toho istého miesta, vždy z tej istej strany. Tak zistíš, že sa strom každý mesiac mení. Do redakcie nám potom pošli všetky tri obrázky. Najkrajšie z nich uverejníme a autorov odmeníme.

PRIPRAVILA MARTA ŠURINOVÁ
ILUSTROVALA IRENA TATASOVÁ

Jozef a jeho bratia

(Dokončenie zo str. 22-23)

Toho dňa prechádzali okolo cudzí kupci. Na plne naložených ťavách niesli do ďalekého Egypta živicu, balzam a myrhu. Za poslednou ťavou vliekli na povraze zajatých ľudí, ktorých v Egypte chceli predať do otroctva.

Vtedy jeden z bratov, Júda, vraví:

„Čo budeme mať z toho, keď Jozef umrie. Radšej ho predajme kupcom.“

„Dobre,“ prikývli bratia a pobrali sa k studni.

Jozef sa náramne potešil, keď mu zhodili povraz. Chceli ma len postrašiť, pomyslel si.

Lenže o chvíľu bolo po radosti.

Len čo bol zo studne von, vrhli sa naňho neznámi chlapi a spútali ho.

„Bratia,“ vykrikoval Jozef, „pomôžte mi... bratia!“

Bratia si Jozefove zúfalé prosby nevšímali. Obrátili sa k nemu chrbtom a natiahli dlane, na ktoré im kupci odrátali dvadsať strieborných.

Vtedy sa Jozef hodil na kolená:

„Bratia,“ vzlykal, „nepredávajú ma do otroctva. Pusťte ma domov.“

Lenže srdcia bratov boli ako z kameňa. Keď sa potom Ruben vrátil k studni, že bratovi pomôže, bol už Jozef preč.

„Čo si teraz počnem?“ zavzdychal ľútostivo.

„Čo poviem otcovi? Ako sa mu pozriem do očí?“

Vtedy aj bratov pochytil strach.

„Keď sa otec dozvie o tom, čo sme urobili,“ uvažovali, „prekláje nás na večné veky.“

Chytrý zarezali kozľa, jeho krvou postriekali Jozefov plášť a odniesli ho otcovi.

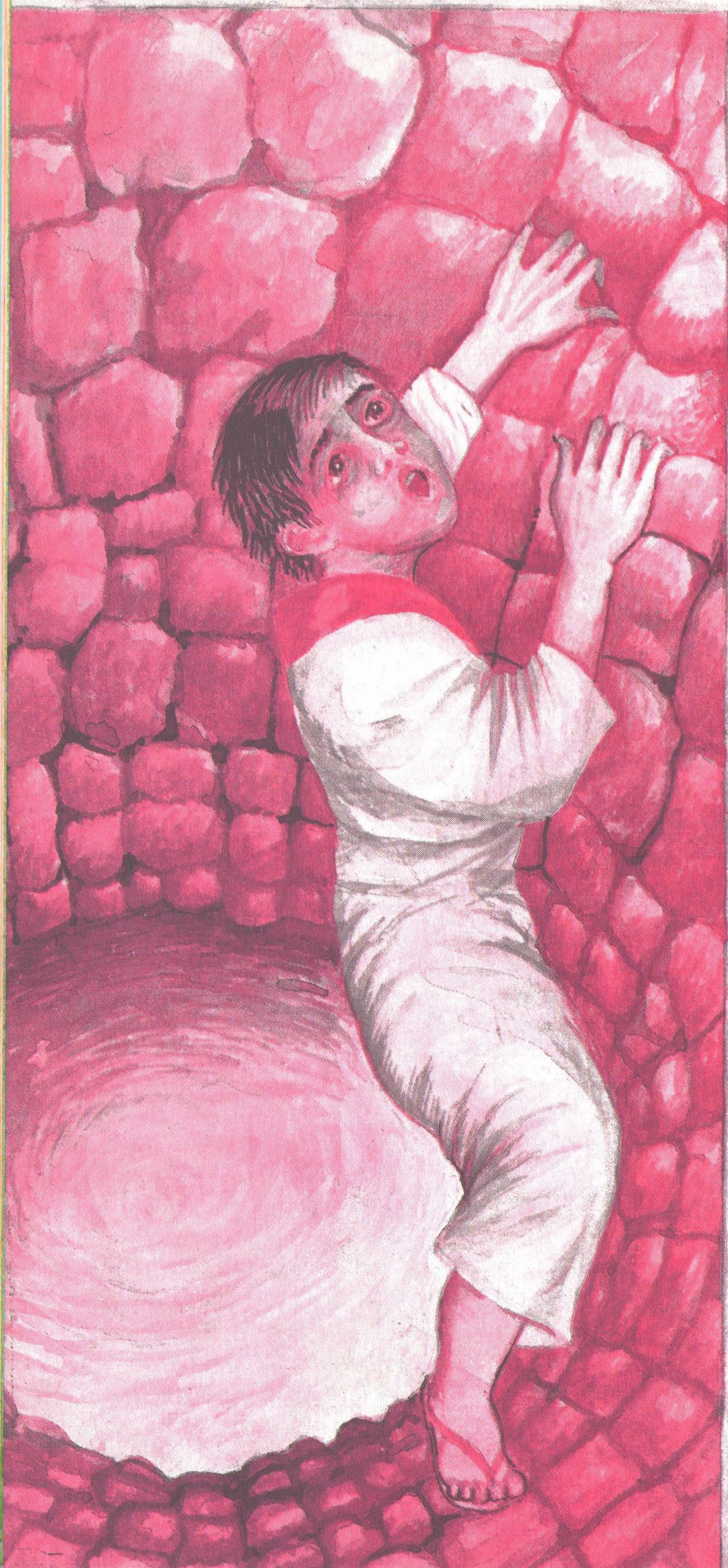
„Toto sme našli v poliach,“ tvárili sa zhrozene, „nie je to náhodou Jozefov plášť?“

„Ó áno,“ zabedákal Jakub, „je to rúcho môjho milovaného syna. Iste ho roztrhala zver.“

Vo dne v noci potom nariekal, až mu od žiaľu obeleli vlasy a chrbát sa mu starecky zhrbil.

(Pokračovanie)

Biblický príbeh
literárne spracoval ONDREJ SLIACKY
Ilustrovala VIERA KARDELISOVÁ

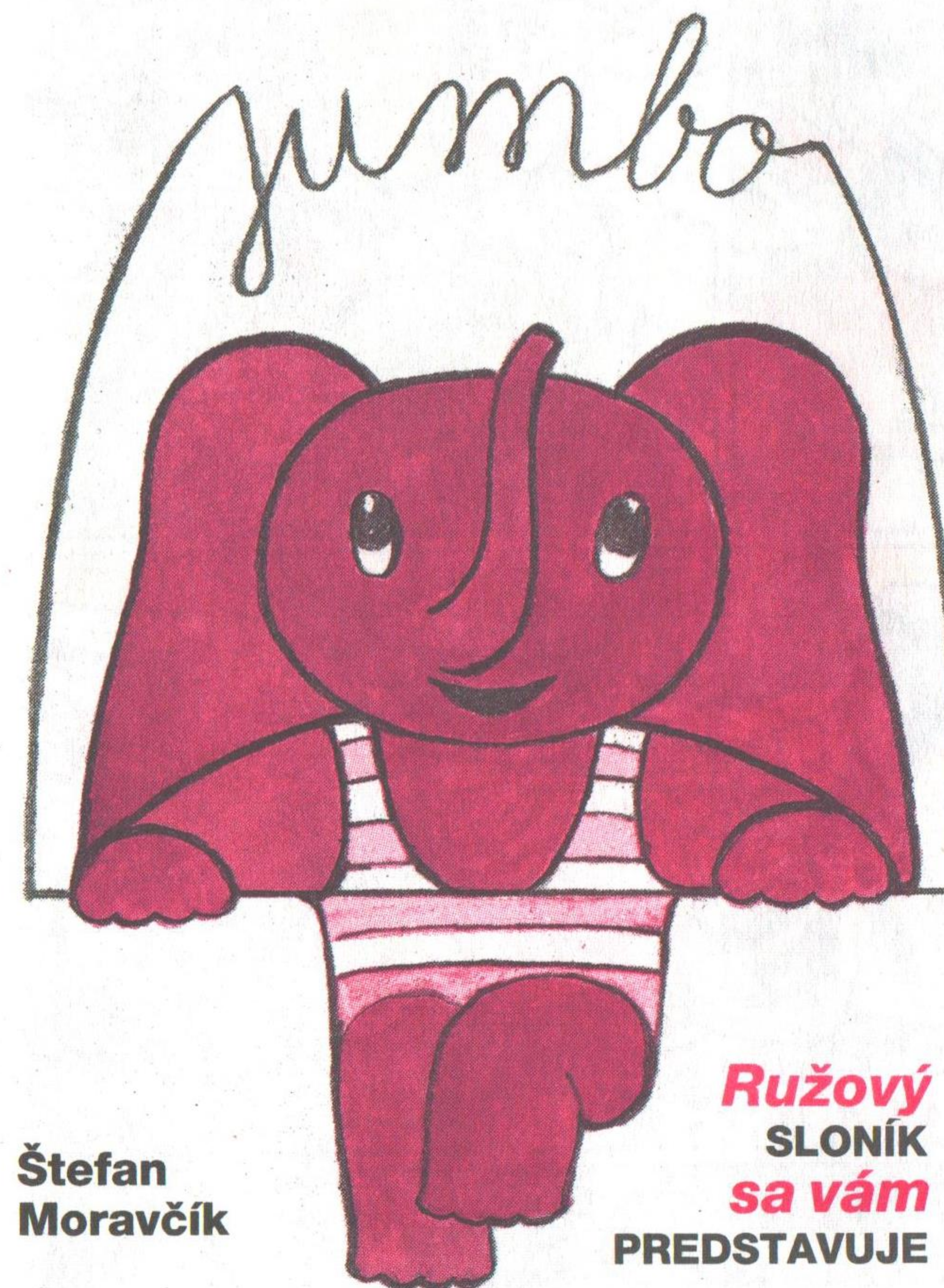

Liek na smutné očká

Pred Vianocami som zháňala hračky pre deti. Videla som krásnu Barbie, kúpeľne, poníky, stonožky, rýchle autá. Všetko sa mi páčilo, ale z takého veľkého množstva som si nevedela vybrať. Odrazu som sa zadívala na milého ružového sloníka v pružkovanom tričku so švihadlom.

„Chcem toho!“

Štefan
Moravčík

**Ružový
SLONÍK
sa vám
PREDSTAVUJE**

**V tvári ruže, v očiach oheň –
som kráľ hračiek,
vždy si spomeň!**

**Hop cez šnúru, cez bodľačie...
Pre toho, kto tiež rád skáče
prichystal som
tisíc hračiek.**

**Kde ich skrývam?
V Šamoríne.
Príď, otvorím všetky skrine!**

„Žiaľ, nie je na predaj, je to môj sloník,“ povadal pán Ing. Ladislav Fehér, spolumajiteľ obchodu. „Je to moja značka, prináša mi totiž šťastie.“ A porozprával mi, ako k nemu prišiel.

„Raz som bol na veľtrhu hračiek. Bol to obrovský veľtrh. Keď som chcel všetko vidieť, musel som veľa, veľa chodiť. Od toľkého chodenia ma rozboleli nohy. Sadol som si na stoličku a odrazu som začul tichučké trúbenie. Ako keď plače slonie bábätko, ktoré sa stratilo svojej mamičke. To ružový sloník trúbil do veľikánskej vreckovky, na ktorej mal napísané Jumbo.“

„Jumbo, prečo plačeš? Stratil si sa, alebo ťa bolí bruško?“

„Som najnešťastnejší slon na svete, pozri, aký som tučný!“ fňukal sloník.

„Neplač, na to mám v kufríku liek,“ tíšil som ho.

„Ty si lekár?“ čudoval sa sloník.

„Nie, som obchodník s hračkami. Poznám lieky na všetky smutné očká.“

Keď som z kufríka vytiahol švihadlo, sloník nechápavo krútil hlavou.

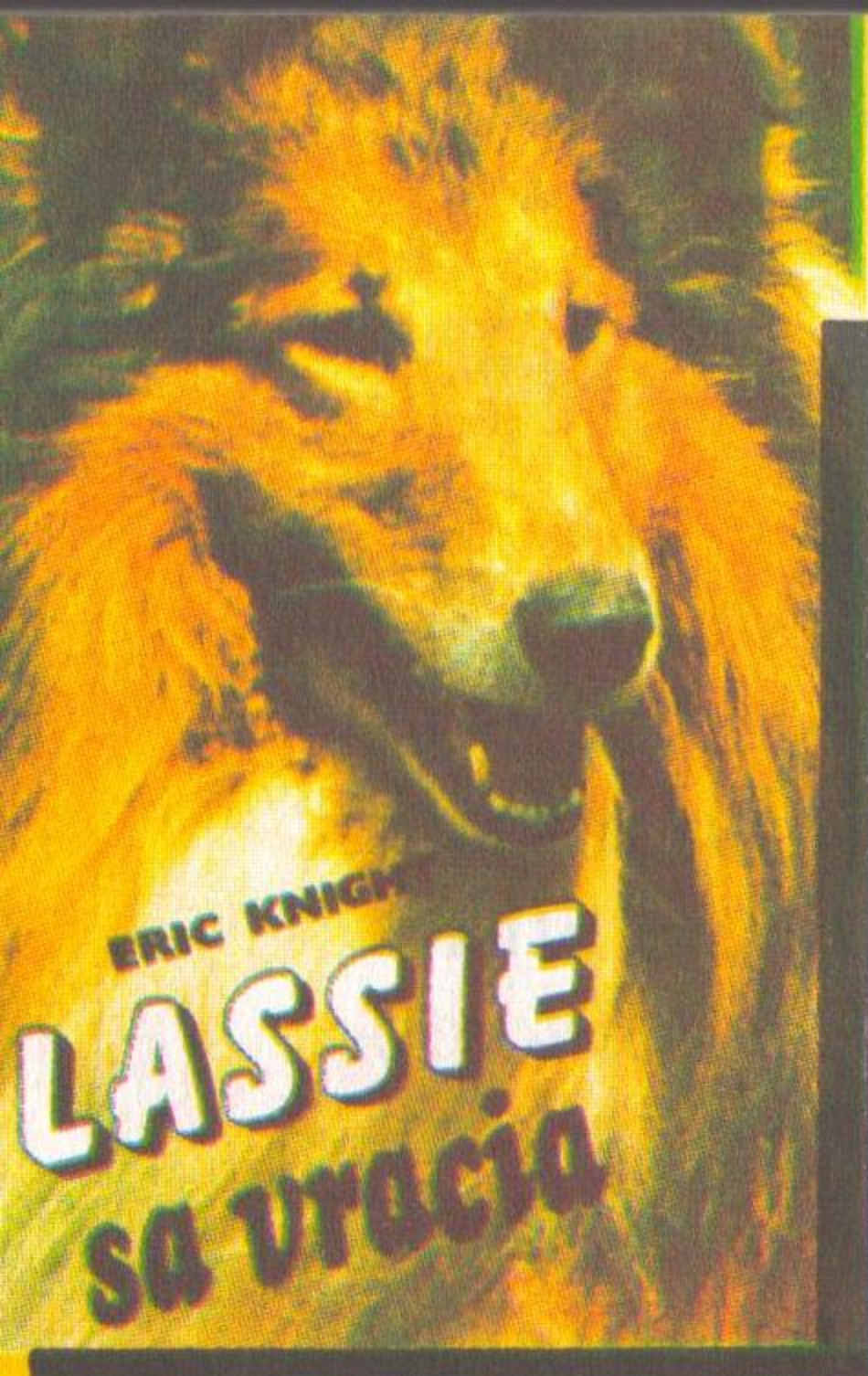
„A čo s tým budem robiť?“

„Cvičiť!“ odvetil som.

Sloník začal usilovne cvičiť a skákať cez švihadlo. Stal sa z neho najšikovnejší sloník medzi všetkými zvieratkami. Odvtedy mám ružového sloníka stále v obchodoch s hračkami. Pretože som stále medzi hračkami, mám ho v Šamoríne, vo Veľkom Medere aj v Gabčíkove. Ale aj vo veľkosklade v Šamoríne na Školskej ulici číslo 2. Príďte sa pozrieť na šikovného ružového sloníka, ktorý mi prináša šťastie.“

A teraz otázka pre vás, milí slniečkari! Napíšte nám (Redakcia Slniečko, Nám. SNP 12, 815 19 Bratislava), ako sa volá ružový sloník v pružkovom tričku so švihadlom. Zo správnych odpovedí vylosujeme jedného šťastlivca, ktorému Ing. Ladislav Fehér pošle krásnu hračku.

MARTA MIKŠÍKOVÁ

Jedného večera nad krajom pri rieke Tweed zúrila búrka. V domčeku starých Faddenovcov však bolo útulno. V kozube praskal oheň, na stole

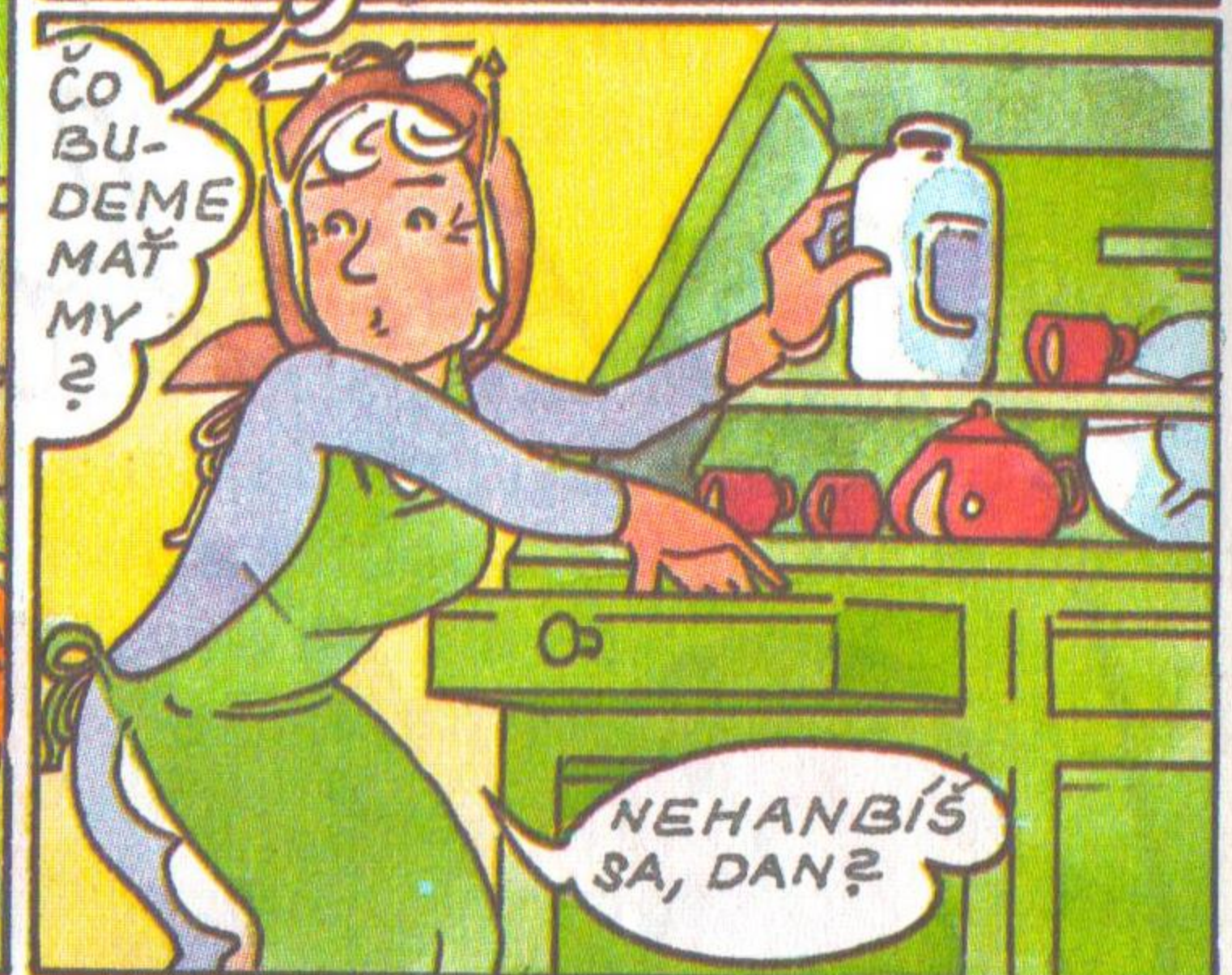

NEDOŽNE DO RANA.

CHŮĎA, JE UŽ LEN KOŠŤ A KOŽA.

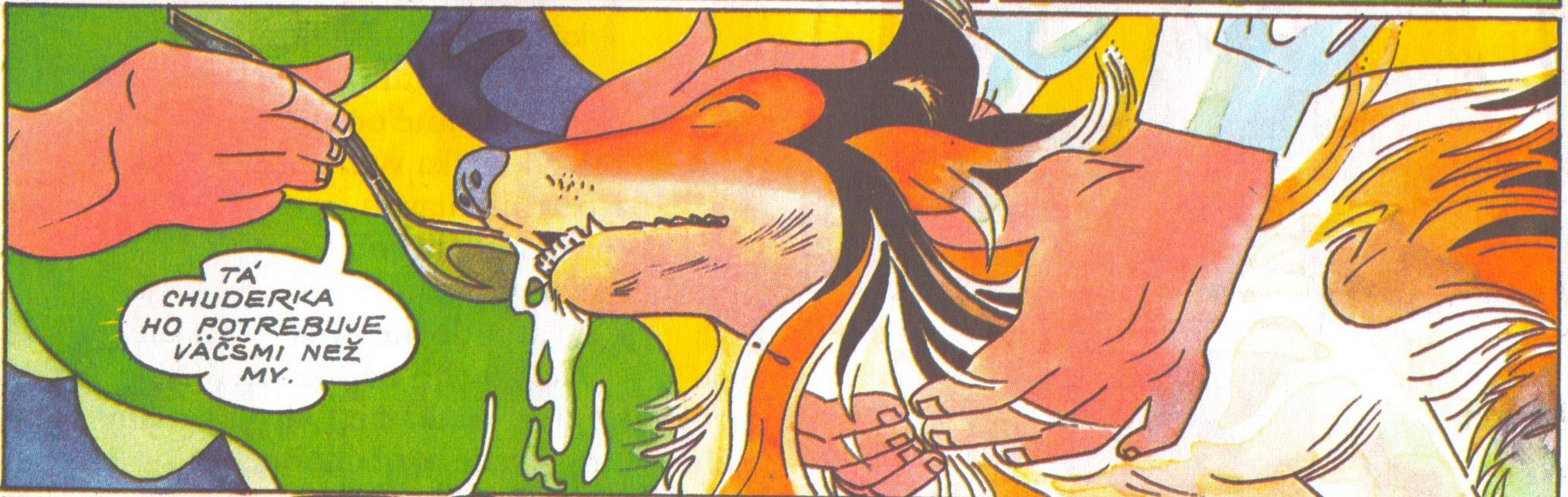

VARI JEJ NECHCEŠ DAŤ MLEKO?

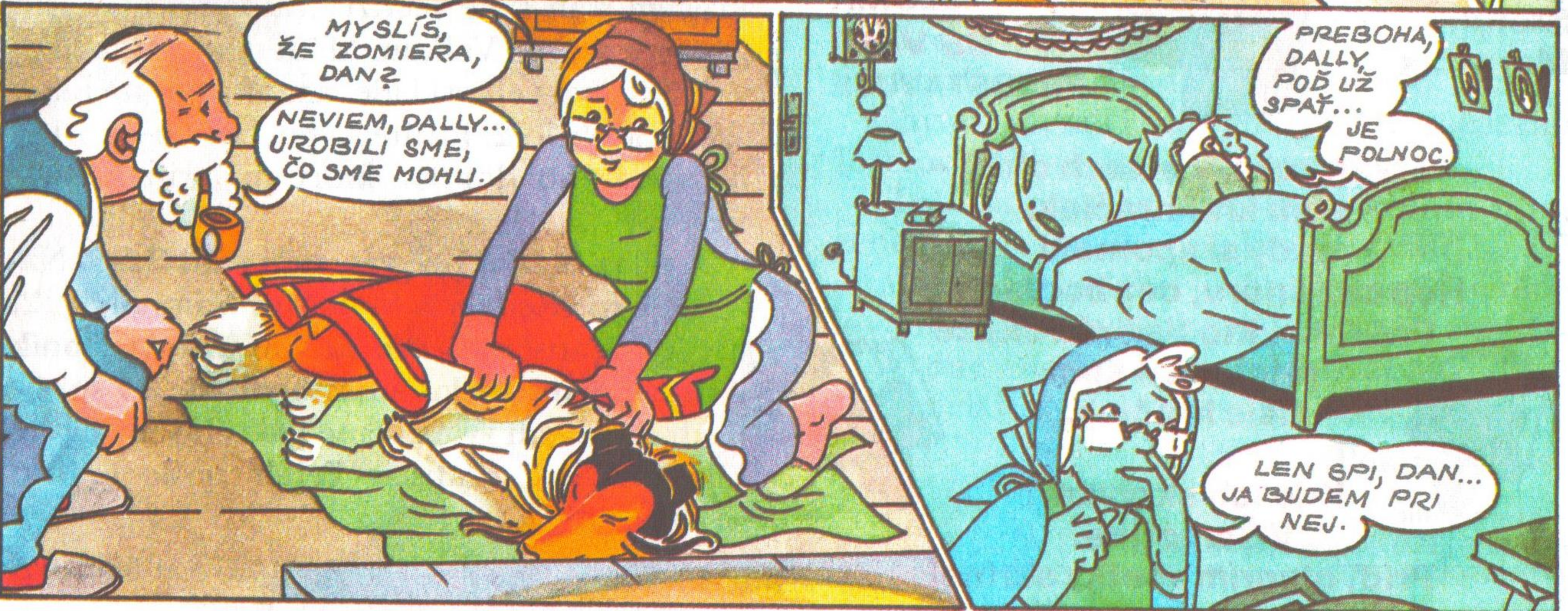

ČO BUDEME MAŤ MY?

NEHANBIŠ SA, DAN?

TÁ CHUDERKA HO POTREBUJE VÄČŠMI NEŽ MY.

MYSLIŠ, ŽE ZOMIERA, DAN?

NEVIEM, DALLY... UROBILI SME, ČO SME MOHLI.

PREBOHA, DALLY, POĎ UŽ SPAŤ... JE POLNOC.

LEN SPI, DAN... JA BUDEM PRI NEJ.

rozvoniaval jahodový čaj. Vonku pred bráničkou však umierala na smrť vyčerpaná Lassie. Našťastie starkí Faddenovci počuli jej zúfale skučanie a hneď ju doniesli do izby.

ŽIJE, DAN, ONA ŽIJÉÉÉ!

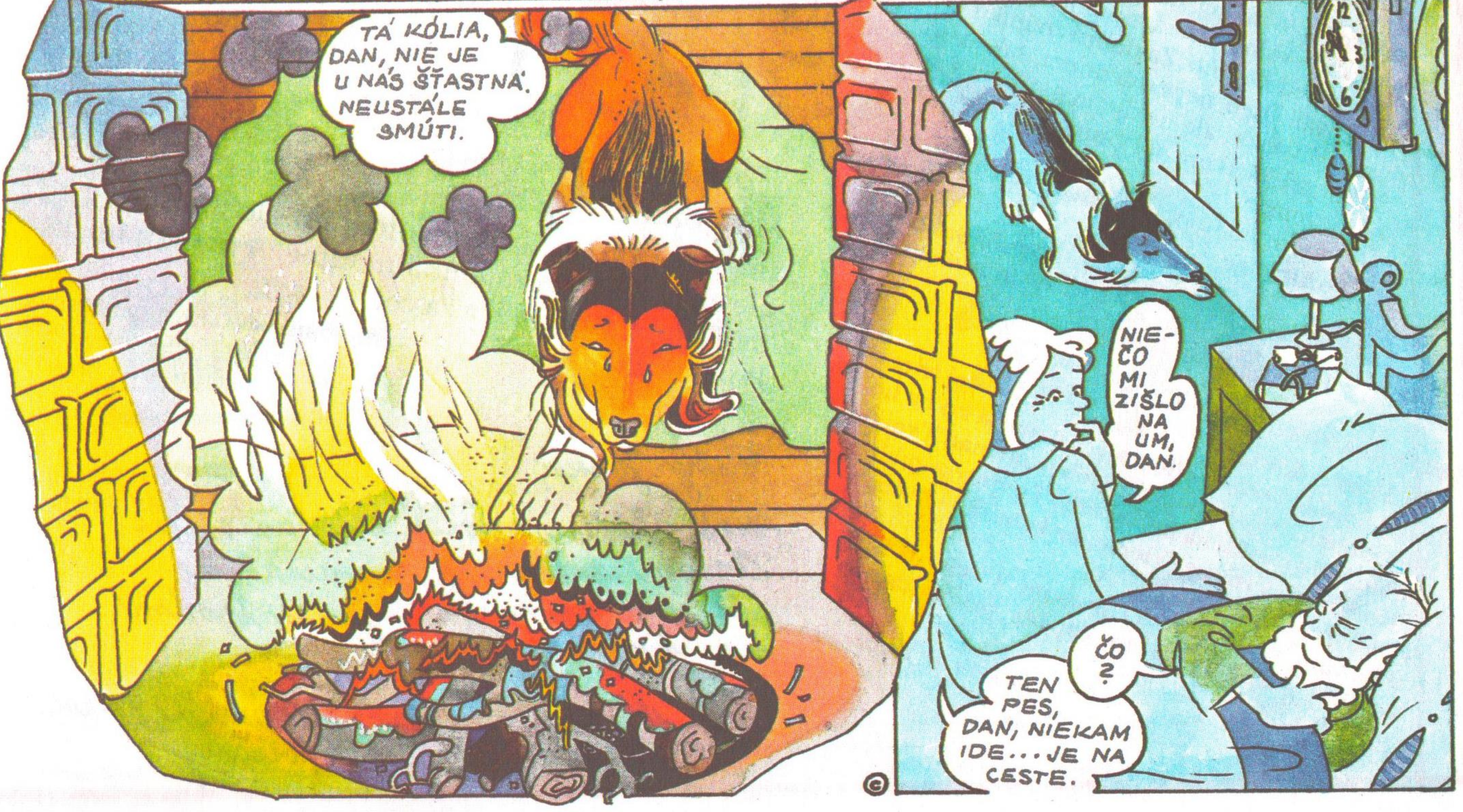

POCHODIL SOM CELE OKOLIE... KÓLIA NIKOMU NECHÝBA.

TO JE DOBRE, DAN... ODTERAZ BUDE NAŠA.

ČO JE S TOU KÓLIOU, DAN? AJ VČERA PRESNE O TAKOMTO ČASE VYČÍNALA?!

TÁ KÓLIA, DAN, NIJE JE U NAŠ ŠTASTNÁ. NEUSTÁLE SMŮTI.

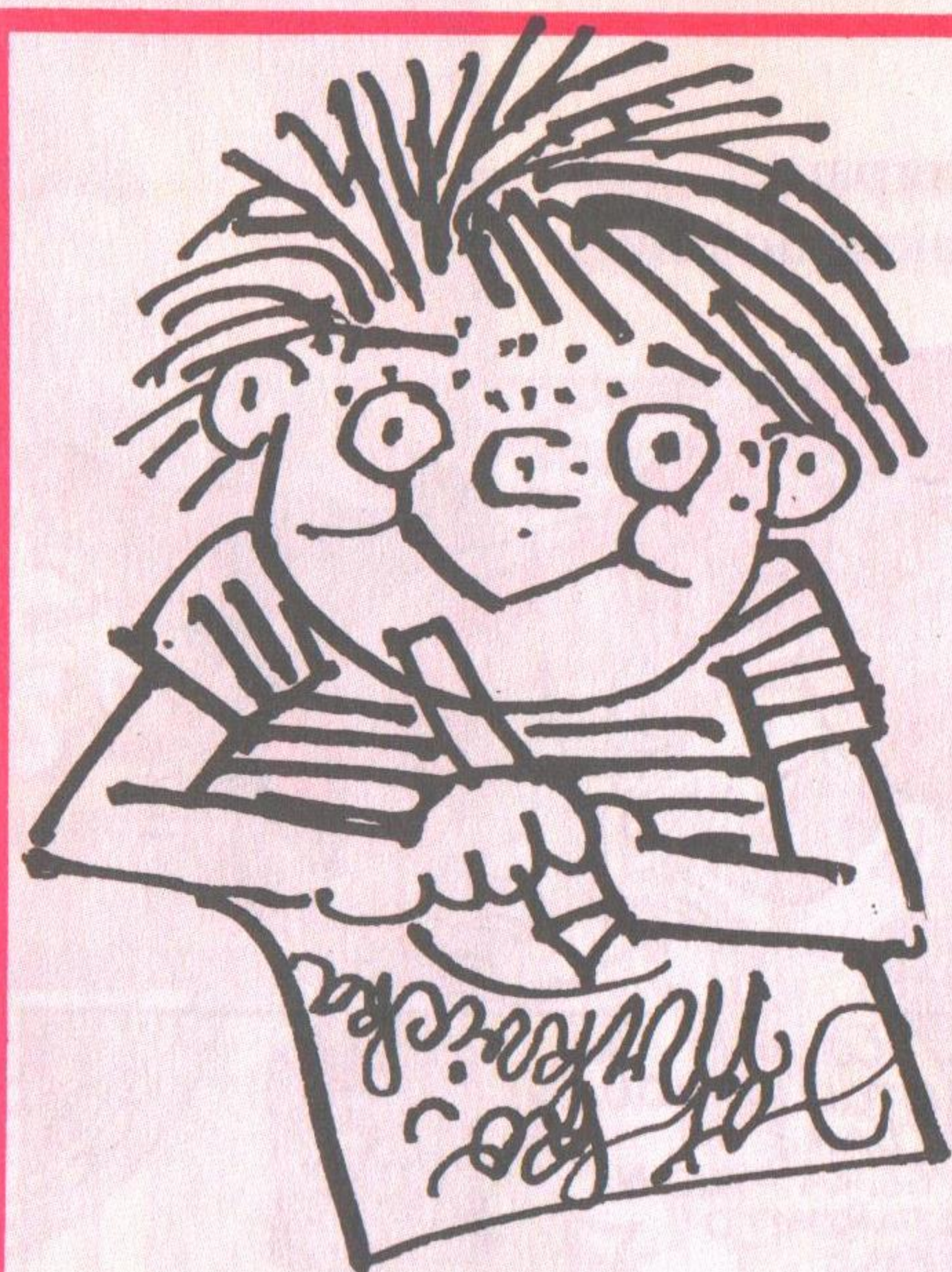
NIEČO MI ZIŠLO NA UM, DAN.

ČO?

TEN PES, DAN, NIEKAM IDE... JE NA CESTE.

Píše MILAN HUDEC

Kreslí PAVOL MORAVČÍK

Z korešpondencie Jožka Mrkvička

Ahoj, Jožko!

Páči sa mi, čo píšeš do Slniečka. Vždy sa teším, keď má prísť Slniečko s Tvojím ďalším príbehom. Pozdravuje Ťa
K. Malčeková, 3.A
Hriňová-Riečka

Milý Jozef Mrkvička,

je s Tebou sranda, až na to Tvoje písmo. Ja si Ťa čítam rád. Čo prečítať neviem, to si domyslím. A domýšľam si veľakrát. Ahoj!

Vladimír Ševčík,
Bratislava-Krasňany

Janka Rusnáková
Turček

Milý Jožko Mrkvička, mohol by si mi napísať, aká je tá Tvoja tajná hra na tajnú mámu. A píš a kreslí aj farebnejšie, aby to nebolo také pusté.

A napíš mi, ako vyzerá tá Tvoja Zuza, ako píše, ako číta, ako sa učí. A zapamätaj si: Mená osôb, zvierat, riek a vrchov píšeme s veľkým začiatočným písmenom.

Pozdravuje Ťa Tvoja čitateľka

Kristína Schenková
z Nitry

Milý Jožko,

píšem Ti o mojej maminke. Moja maminka je veľmi dobrá, pomôže mi s úlohami, keď neviem. Za dobrú známku ma pochváli. Keď neposlúchnem, tak sa so mnou vyvádí, ale nebije ma. A ja sa snažím pri všetkom jej pomáhať, ako len vládzem. Je mi veľmi ľúto, že Ty maminku nemáš. Pozdravuje Ťa

Mária Šuleková
Hriňová-Bystré

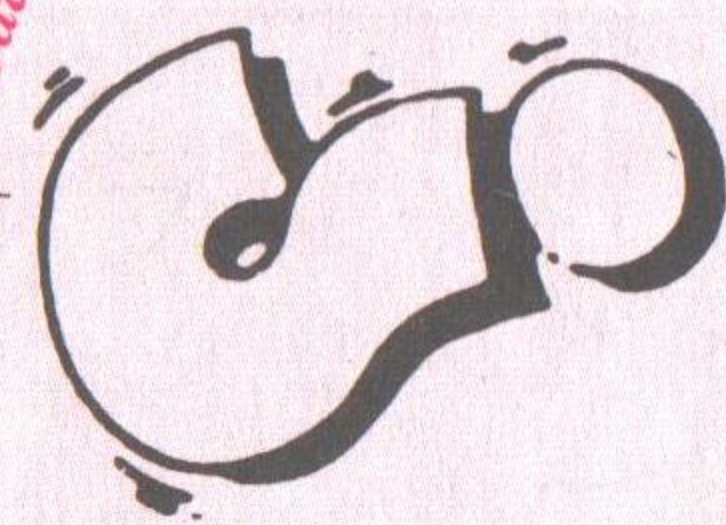
Milý Jožko Mrkvička, prosíme Ťa, pošli nám autogram alebo fotku. Nuž ale ak nemáš, tak sa nenahneváme. A napíš nám, keď Ťa otec pochválil a za čo. Pozdravujú Ťa
IVETA BÖHMANOVÁ a ERIKA HREBÍČKOVÁ,
Malženice, okr. Trnava

Milý Jožko,

vieš, ako si môžeš ešte porobiť? Zberom gaštanov, papiera a starých handier. - ja si šporim na šerenák. Ahoj!

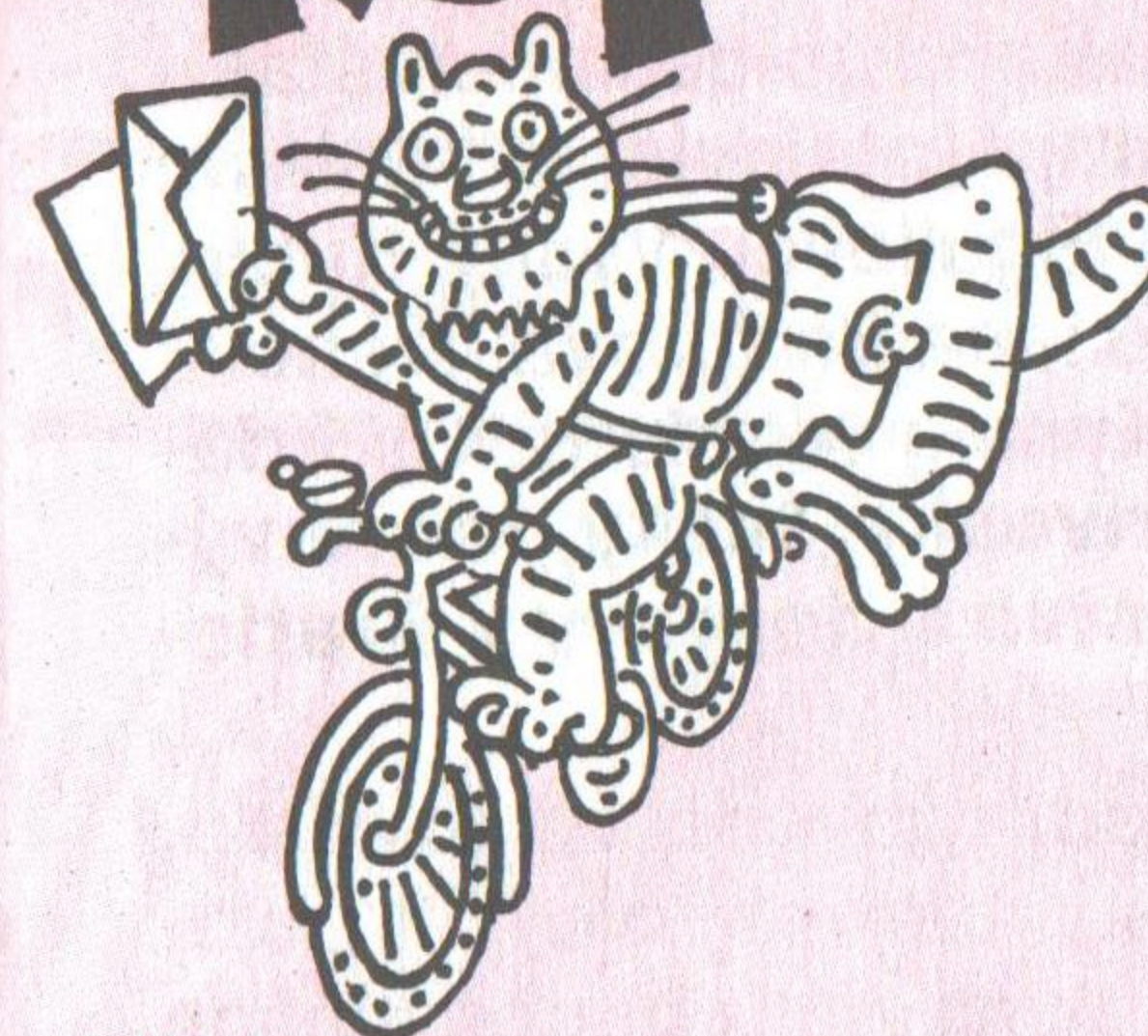
Eva Minárska, 10-roč.
Topoľčany

*Ahoj, Jožko! Som rád, že odoberám časopis Slniečko, v ktorom si môžeš čítať Tvoje príbehy. Len by si mal krajšie písať! A bol by som rád, keby si prišiel medzi nás a porozprával nám o sebe. Pozdravuje Ťa
Branislav Miluš, 4.A
Topoľčany*

Milý Jožko Mrkvička, píš Ti žiaci 4. triedy ZŠ v Bošáci. Aj v našej triede každý mesiac zasvieta Slniečko. Čítame si ho na hodine čítania. Najviac sa vždy pobavíme nad Tvojim listom. Kde chodíš na tie nápady, Ty vymyselník! Aj ilustrovať vieš vtipne. Vieme, že keby si sa polepšil v písme, už by si to nebol Ty. V novom roku 1992 Ti prajeme i celej redakcii zdravie, šťastie a dobré nápady pri zostavovaní Slniečka.
Žiaci 4. tr. ZŠ v Bošáci

Z poštárovej kapsy

Milé Slniečko, odoberáme Ťa celá trieda. Keď nám pán školník prinesie nové číslo, celá trieda zvolá: Huráááá! A pani učiteľka si zapcháva uši. Takí sme na Teba hrdí a tak Ťa máme radi!

VERONIKA KUPKOVÁ,
4. roč. Stará Turá

PÄŤ KVAPIEK

Prvá kvapka cupla,
druhá na ňu dupla.

Tretia kvapka plače,
že ju štvrtá sáče.

Piata kvapka veselá
trafila ma do čela

a tak sa tam chichotala,
až sa celá rozsypala.

Lucia Mrláková,
4. A Senica

Dvojstranu pripravila
MÁRIA ĎURIČKOVÁ

Umelecký mesačník pre žiakov 1.-5. ročníka ZŠ.
Vydávajú Mladé letá, š. p.

ODKAZY

Milí mladí priatelia,
prispievatelia Slniečka!

Mnohí nám posielate svoje autorské pokusy a akiste sa čudujete, že sa s nimi len zriedka stretnete v Slniečku. Prečo asi? Nuž preto, že iba málokto vyhovujú potrebným požiadavkám. Preto sme sa rozhodli uviesť tu pre vás niekoľko dôležitých zásad:

1. Príspevky do Slniečka musia byť krátke, stručné, hutné. Aby v nich bolo „slovami tesno a myšlienkami voľne“. Teda nijaké dlhé slohové úlohy!
2. Treba sa vyhýbať „ozvenám“ na známe básničky, v ktorých len opakujete, aj keď možno inými slovami, cudzie myšlienky, nápady a postupy. Takéto písanie nie je tvorba, ale napodobovanie.
3. Váš príspevok, či už je to veršík, či prózička, musí vždy priniesť niečo nové, prekvapujúce, neočakávané, svojské a originálne.
4. Nedávajte sa inšpirovať tým, čo ste čítali, ale tým, čo ste zažili, skúsili, čo vás zaujalo, rozradostnilo alebo zarmútilo.
5. Keď píšete veršík, rozhodujúca je myšlienka, nápad, nie rým. Ak sa dáte viesť rýmom, často vás to privedie do závozu. Naopak: vtipne vyjadrený nápad je pôvabný aj bez rýmu.
6. Želáme vám veľa úspechov v práci!

MÓJ KAMARÁT BLEKY

Vybrali sme sa na chatu do Senca. Išiel s nami aj pesík Bleky. Keď sme ta dorazili, Bleky vyklzol z auta a vyháj po pado rúk, akoby mi vravel: Tu máš a hádz mi! Hádzal som mu paličku a on ju vytrvalo nosil nazad. Ani som nezbadal, že sa stmieva. Keď už Bleky ledva dýchal, značilo to dosť!

Dal som mu paličku, aby ju zasa skryl, a sledoval som, kde má tú skryšu. Vysvitlo, že si paličku schováva do otcovej topánky.

Pesík Bleky je môj zlatý hravý kamarát.

JURAJ EGREŠI, 4.roč.,
Bratislava

PARÁDNICE

Cifruje sa Petronela od rána až do večera. Stále hľadí do zrkadla, či je pekná, či je mladá.

V škole píše písomku, dostane z nej päťorku. Petronela domov kráča, päťorka jej oči zmáča.

KATARÍNA NEMCOVÁ,
Humenné

KRTINCE

Šiel sa krtho hrať,
postavil si hrad.

Ten hrad by si vidieť rád?
Pozri do záhrad!

Hrad, hrad, hrad, hrad, hrad...!
je ich celý rad!

Ale krtí hrad nemá každý rád.

PETER KRÍŠKA,
Humenné

Kresba PETER DOBIŠ, 3. ročník
Bratislava

Adresa redakcie: Nám. SNP 12, 815 19 Bratislava. Telefón 39 41 67

Šéfredaktor Ondrej Sliacky, grafická a výtvarná úprava Viera Fabianová, redaktorka Gabriela Szalayová.

Tlačia Polygrafické závody, š. p., Bratislava-Krasňany. Rozširuje Poštová novinová služba,

predplátne prijíma každá pošta, doručovateľ, predajňa PNS a stredisko PNS. Objednávky do zahraničia vybavuje Riaditeľstvo PNS Martanovičova 25, 813 81 Bratislava. Vychádza každý mesiac okrem júla a augusta. Cena jedného výtlačku 5 Kčs, ročné predplátne 50 Kčs. Nevyžiadané rukopisy redakcia nevracia.

Obálku nakreslil MARTIN KELLENBERGER

BCP

VELKÁ DOPRAVNÁ SÚŤAŽ

Správna odpoveď z tretieho čísla Sniečka znie: Deti mladšie ako desať rokov môžu na ceste (s výnimkou lesných a poľných ciest) jazdiť na bicykli len pod dohľadom osoby, ktorá je staršia ako 15 rokov. Z množstva správnych odpovedí sme vylosovali týchto desiatich šťastlivcov: Michaela Fránerová, Šaštín-Stráže; Juraj Matejovič, Bratislava; Bohumila Schiedová, Košice; Tomáš a Petra Figuliovci, Vyšný Kubín; Jozef Bozuľa, Marhaň; Elena Bartová, Poltár; Juliana Baďurová, Trenčín; Lenka Ocetová, Hrádok; Martin Hrdý, Nitra-Kyneč; Nikoletta Csordásová, Levice. **Dostanú šiltovky, kľúčenky, privesky, tašky, ktoré výhercom venoval Ústav cestného hospodárstva a dopravy v Bratislave.**

Paťovi sa stala nepríjemná vec. Dostal na bicykli defekt. Nechcelo sa mu však z neho zísť a chvíľu sa vozil na prázdnej pneumatike. Vy, ktorí ste už takto niekedy pochodili, viete, že tým sa pneumatika tak poškodila, že ju mohol už len zahodiť. A na novú nemal peniaze.

„Mám výborný nápad!“ zhlásil Paťo Maťovi ešte medzi dverami a potom mu porozprával, čo sa mu stalo.

„Videl som podobný v telke, určite to zvládneme. Urobíme si bicykel s tromi kolesami. Neboj sa, nebude to proti predpisom, budeme mať predsa dve sedadlá aj dve kormidlá!“

„Nevymýšľaj,“ odbil ho Maťo. Nie že by sa mu takýto bicykel nepáčil, ale keď si predstavil, čo by bolo doma, radšej o tom ani nepremýšľal.

„No dobre, uznávam, že toto za veľa nestálo, ale mohli by sme si spolu zajazdiť, keby si požičal od tvojej mamy bicykel so sedačkou, na ktorom vozí malú Evku do škôlky...“

„To je predsa proti predpisom. Ja nemám ešte ani osemnásť a ty už máš určite viac ako sedem rokov!“

„Ukáž,“ zalistoval Paťo v predpisoch a o chvíľu zhlásil: „No, už som to našiel. Práve tu je niečo pre nás. Na jednomiestnom bicykli je dovolené jazdiť dvom bicyklistom v prípade, ak je druhý jazdec uložený v priestore pre batožinu. Určite sa nájde na tvojom bicykli miestečko pre kufor.“

„Mám lepší nápad,“ povedal na to Maťo. „Pôjdeme von a ja ti ten môj bicykel požičiam. Pravda, len ak na ňom budeš slušne jazdiť!“

„Fajn,“ potešil sa Paťo. „Si jednotka,“ zdvihol palec.

„Ty by si to pre mňa nespravil?“ usmial sa Maťo a dal Paťovi kamarátsky štuchanec.

A čo ty? Požičal by si bicykel svojmu najlepšiemu kamarátovi? Odpovede píšete na adresu: Redakcia Sniečko, Nám. SNP 12, 815 19 Bratislava. Nezabudnite napísať svoju adresu a nalepiť súťažný kupón!

Ilustruje PETER CPIN

Pripravuje MARTA ŠURINOVÁ

VELKÁ DOPRAVNÁ SÚŤAŽ

VELKÁ DOPRAVNÁ SÚŤAŽ

KUPÓN Č. 7